

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ANTRADIENIS – TUESDAY, BALANDŽIO – APRIL 26, 2011 • Vol. CII Nr. 58

Kaina 75 c.

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 04-25-11

PERIODICALS

ŠIAME NUMERYJE:

„Trio Cavatina“ narė – pianistė Ieva Jokubavičiūtė. 4 psl.

- Tema: Ateities Lietuva – 2
- Esame lašeliai didelėje kūdroje – 3
- Kaip greitai atsigaus JAV ekonomika – 3
- Lietuvos pianistė – Puerto Rike – 4
- Seminaras, skirtas užsieniečiams kunigams – 4, 10
- Jaunimo centro metiniam suvažiavimui pasibaigus – 5, 11
- Nubudimas – gražus kaip pasaka – 6
- Gyvenimo nuotrupos (8) – 8
- Sveikata – 9
- Važiuosime protingais greitkeliais – 10

Valiutų santykis
1 USD — 2.37 LT
1 EUR — 3.45 LT

Popiežius sveikino tikinčiuosius su šv. Velykomis

Vatikanas (ELTA) – Sekmadienį popiežius Benediktas XVI aukojo Šv. Velykų mišias dešimtims tūkstančių tikinčiųjų, susirinkusių Šv. Petro aikštėje švęsti Jėzaus Kristaus prisikėlimo.

Benediktas XVI kreipėsi į tikinčiuosius su tradiciniu sveikinimu „Urbi et orbi“ („Miestui ir pasauliui“), kuris sakomas dukart per metus – šv. Velykų ir šv. Kalėdų proga iš Šv. Petro bazilikos Romoje. Popiežius pasveikino ir palaimino tikinčiuosius 63 pasaulio kalbomis.

Popiežius Benediktas XVI paragino konfliktą Libijoje spręsti pasitelkus diplomatiją ir dialogą, o ne ginklus. Popiežius meldėsi, kad „Kristaus didybė pasiektų žmones Artimuosiuose Rytuose, idant taikos šviesa ir žmogiškas orumas nugalėtų nesutarimų, neapykantos ir smurto tamsybes“.

EPA-ELTA nuotr.

Vyriausybėje pasėdžiavo Lituaniškos plėtros komisija

Vilnius (ELTA) – Vyriausybės rūmuose praėjusią savaitę posėdžiavusi ministro pirmininko Andriaus Kubiliaus vadovaujama Lituaniškos plėtros komisija aptarė pagrindines lituaniškos plėtros problemas ir Komisijos darbo gaires.

Atkreiptas dėmesys, kad šiandien ypatingai stinga ambicingų nacionalinių lituaniškos plėtros tikslų ir uždavinių, lituaniškos tyri-

mams ir jų sklaidai trūksta derinimo bei skirtingų įstaigų bendradarbiavimo. Posėdžio dalyviai sutarė, kad reikalinga ilgalaikė lituaniškos plėtros politika, dėl kurios susitartų mokslininkai, visuomenė ir politikai, kuri duotų kryptį kito dvidešimtmečio darbams.

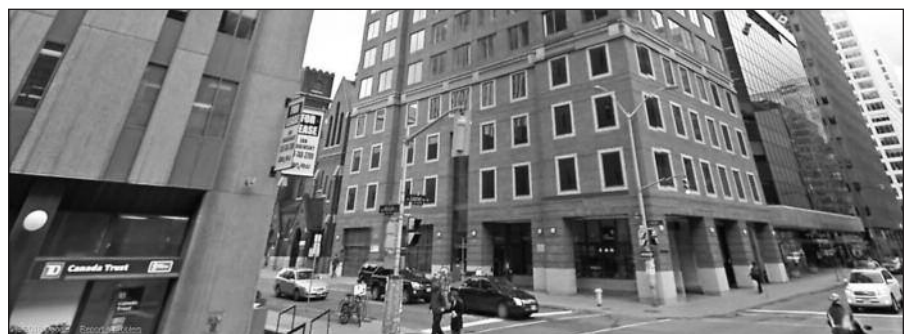
Komisijos narių nuomone, ypatingą dėmesį būtina skirti lituaniškos tyrimų sklaidai visuomenėje, vie-

šosios erdvės lituanizavimui, lietuviškos stiprinimui Lietuvoje ir pasaulyje. Sumanymas įsteigti Lituaniškos plėtros komisiją kilo pernai metų gruodžio mėnesį Vyriausybės rūmuose vykusioje mokslininkų ir politikų diskusijoje dėl lituaniškos ateities. Komisija įpareigota teikti Ministrų kabinetui pasiūlymus dėl lituaniškos tyrimų vystymo, jų derinimo ir sklaidos.

Toronto vyks seminaras, skirtas Lietuvos ir Kanados moksliniam bendradarbiavimui

Toronto (LR ambasada Ottawa) – 2011 m. gegužės 14 d. Toronto mieste įvyks Lietuvos Respublikos garbės konsulų suvažiavimas, kurio metu LR ambasada Kanadoje kartu su Lietuvos garbės konsulatu Toronto rengia seminarą aptarti Lietuvos-Kanados mokslinio bendradarbiavimo skatinimo priemones ir galimybes. Seminaras skirtas kviesiems Lietuvos ir Kanados tiksliausių/taikomųjų mokslų mokslininkams, dirbantiems ar studijuojantiems Kanadoje. Seminarą „Mokslas, inovacijos ir viešojo sektoriaus vadyba“ (Science, Innovation and Public Administration) pristatys LR ambasadorė Kanadoje Gintė Damušytė. Seminaro moderatorius – Queen universiteto profesorius Vic Pakalnis.

Į seminarą atvyksta du pranešėjai iš Lietuvos – Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūros (MITA) direktorius Arūnas Karlonas ir šiuo metu Seattle JAV besistažuojantis integruoto mokslo studijų ir verslo centro „Saulėtekio slėnis“ direktorius Andrius Bagdonas. Ontario provincijai atstovaus Tyrimų ir inovacijų ministerijos viceministro pavaduotojas

Lietuvos Respublikos ambasada Kanadoje.

Tony Rockingham.

Seminare bus diskutuojama apie tai, kaip viešoji politika sukuria palankias sąlygas ar trukdo mokslo ir naujovių plėtrai. Pranešimus šia tema skaitys Ontario Tyrimų ir inovacijų ministerijos viceministro pavaduotojas T. Rockingham, MITA direktorius A. Karlonas, buvęs Kanados viešojo sektoriaus instituto pirmininkas Art Daniels bei Krembil šeimos epigenetikos laboratorijos vadovas profesorius Artūras Petronis.

Seminare taip pat bus aptartos Lietuvos ir Kanados mokslinio bendradarbiavimo galimybės. Pranešimus skaitys University of Western

Ontario Kritinių ligų centro daktaras Gediminas Čepinskas, Queen's University Organinės chemijos katedros profesorius Viktoras Snieckus, „Žinių transformacijos“ vyresnysis specialistas Andrius Paškauskas bei University of Western Ontario Smegetų tyrimo centro profesorius Tutis Vilis. Pranešimus apie mokslo ir verslo sąveiką bei apie naujausias žinias apie Lietuvos mokslo centrus skaitys A. Bagdonas ir University of Toronto Fizikos katedros profesorius Virginijus Barzda. Seminaro išvadas aptars Ottawa ligų tyrimų instituto, daktaro laipsnio kandidatė Erinija Pranckevičienė.

DRAUGAS 4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Labai nejuokiai nuteikia Lietuvos internetiniame dienraštyje Delfi.lt pasirodžiusios žinutės, jog Adolf Hitler gimimo dieną, balandžio 20-ąją, Vilniuje buvo iškeltos Trečiojo Reicho vėliavos, o Kaune ir Panevėžyje – jį šlovinantys užrašai bei antisemitiniai šūkių. Pasak sostinės policijos, Vilniuje vėliavos buvo iškeltos ant stiebų, esančių šalia Profsajungų rūmų. Vilniaus trečiajame policijos komisariate pradėtas ikiteisminis tyrimas dėl viešosios tvarkos pažeidimo. Sunerimęs yra ir Kauno religinės žydų bendruomenės reikalų tvarkytojas Mauša Bairakas, pirmasis pastebėjęs antisemitinius plakatus ant sinagogos. „Buvo kiaulės galva, įvykiai IX forte, dabar vėl – sinagoga... Tokie įvykiai skatina religinę bei tautinę nesantaiką, tačiau mes tikime, kad policija nustatys nusikaltėlius“, – guodėsi Bairakas. Belieka pridurti, jog pirmieji žinią apie vėliavas ir šūkius policijai pranešė paprasti Lietuvos gyventojai, taip pat nejuokiai pasijautę ir pajutę pareigą netylėti ir neužmerkti akių.

Vyr. redaktorė **Dalia Cidzikaitė**

DRAUGAS

(USPS-161000)

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00
Kanadoje (USD)

metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu

metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

! Lietuvą reguliariu paštu metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu

metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

! Lietuvą reguliariu paštu metams \$70.00

Vyriausioji redaktorė – Dalia Cidzikaitė
dalia.cidzikaitė@gmail.com
Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė – Renata Šerelytė
rainbow.vilnius@gmail.com
Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasiūlyti kopiją.

El. paštas:

rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

TEMA: ATEITIES LIETUVA

„Ateities Lietuva: savo žemės šeimininkė ar globalaus miesto klajūnė?“ – padiskutuoti tokia tema Marijampolėje susirinko Lietuvos politologai, filosofai ir intelektualai Vytautas Radžvilas, Alvydas Jokubaitis, Raimundas Lopata, Justinas Karosas, Algirdas Kaušpėdas, Vytautas Plečkaitis, Mečys Laurinkus ir kiti. Tokią temą apskritoj stalo diskusijai pasiūlė V. Radžvilas, o tokius susitikimus planuojama rengti ir ateityje.

Renginio vedėjas ir moderatorius, Kovo 11-osios akto signataras Algirdas Kumža sakė, jog pakalbėti apie tai, kas laukia Lietuvos, apie didžiausius jos skaudulius – pats laikas. Jis pakvietė pasisakyti V. Radžvilą, kuris yra žinomas savo kritiškais ir kartais apokaliptiškais pastebėjimais apie šiandieninę Lietuvą.

„Man išties neramu dėl to, kas vyksta Lietuvoje, kokius prioritetus mes matome, kokią ateities strategiją brėžiame. Ta patvirtinta ir priimta Lietuvos vystymosi iki 2030 metų strategija išties yra nevykusi – tai primena buvusios komunistų partijos suvažiavimų postulatų pastatyti komunizmą. Trūksta kūrybinės minies, trūksta intelekto. Esu įsitikinęs, kad ir 1989 metais priimta Sąjūdžio programa buvo populistinė, ten labai daug diletantizmo. Liūdna, kad valstybės valdymas per tuos 20 metų taip ir sustojo ant to diletantizmo, liaudiškų pagrindų“, – sakė filosofas.

Jis pastebėjo, kad tos apokalipsės apraiškos akivaizdžios – juk nėra normalu, jei apie pusę milijono darbingų žmonių yra išvykę iš Lietuvos svetur. „Ar esame pasmerkti likti pilkutėle globalaus kaimo provincija, ar pabandytume užimti savo vietą pasaulyje – šiandien tai itin svarbus klausimas. Laikas kalbėti griežta politikos kalba. Mes einame į globalų ir modernų pasaulį, kuris buvo pateiktas kaip gerovės sala“, – sakė V. Radžvilas.

Jis pastebėjo paradoksą, kad nors sovietinė sistema buvo ir bjauri, ir nyki, tačiau mes jos sąlygomis buvome saugesni. Į naująją Europą mes nuėjome visai nepasiruošę ir nesupratę naujų žaidimo taisyklių. „Aš nemanau, kad esame pasmerkti, tačiau primityvi valstietiška saviemyla gali būti pražūtinga. Nenoriu sakyti, kad nereikėjo stoti į Europos Sąjungą, aš ir pats už tai agitavau, tačiau yra ir kitas paradoksas – ES parama Lietuvoje didina socialinę atskirtį, vyksta visuomenės dezintegracija“, – apibendrino V. Radžvilas.

Politologas, buvęs prezidento Valdo Adamkaus patarėjas Luras Bielinis įsitikinęs, kad mūsų ateities kodas glūdi praeityje, o įvairių variančių ateityje yra tiek, kiek ir mūsų pačių.

„Yra tiesiog būtina pradėti mąstyti kokybiškai ir atsisakyti emocinio požiūrio, kuris verčia mus reaguoti netinkamai. Lietuvoje turi įgyti kitą kokybę, ji bus kitokia, nei dabar yra. Juk jei, ir būtų šiandien Jonas Basanavičius prisikeltų iš kapo, jis labai daug kuo būtų nepatenkintas ir išgąsdintas dėl tos lietuviybės“, – teigė jis.

„Tauta yra politikos forma. Lietuviai neturėtų savo valstybės, jei tie baudžiauninkų vaikai dar 1861 metais nebūtų supratę, kad reikia siekti sukurti valstybę. Europos Sąjunga nėra nei tauta, nei valstybė. Mes nuo vienos

Lietuvos intelektualai susirūpinę dėl tapatumo krizės

ALGIS VAŠKEVIČIUS

politinės formos pereiname prie kitos. Man keistas darinys atrodo ES parlamentas, ir ryšys su demokratija atrodo gana problematiškai. Mums būtina apmąstyti naują padėtį“, – sakė politologas A. Jokubaitis.

Politologas R. Lopata susirinkusių klausė, kas apskritai yra ta Lietuva. „Šiuo klausimu yra daug įvairių nuostatų. Sakoma, kad apie 30 procentų Lietuvos gyventojų gyvena kaime, tačiau aš sakyčiau, kad kaime gyvena apie 65 procentai lietuvių. Ir dabartinis Vilnius – žmonės išsikrausto gyventi už jo ribų, į aplinkinius kaimus. Aš nemanau, kad pati didžiausia problema yra emigracija – ją reikia ir galima suvaldyti. Man rimčiausia problema atrodo didelis mirtingumas ir mažas gimstamumo lygis, todėl ir nykstame kaip tauta“, – sakė buvęs Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto vadovas.

A. Kumža priminė geografo, visuomenės veikėjo Kazio Pakšto nuostatą, kuris taip pat pabrėžė lietuvių gimstamumą, materialinės gerovės kėlimo svarbą, taip pat ir kultūros, meno reikšmę. Žinomas architektas, muzikantas A. Kaušpėdas samprotavo, kad esant globalios politikos spaudimui bus nelengva atsilaikyti kaip valstybei. Jo nuomone, kiekvienas veiksmas turi atoveiksmį, ir tai galėtų būti akstinas tautai susivienyti, o šiuo metu tapatybė yra globaliai naikinama.

Profesorius, Seimo narys J. Karosas sutiko, kad išlikti valstybe tokiomis sąlygomis sunku, o tautinio tapatumo problema yra labai aštri. „Mes mokame saugoti tapatumą, kai esame prispausti, tačiau nežinome, kaip jį išsaugoti, kai esi laisvas. Tai ir yra labai svarbu išsaugoti save, esant laisvam“, – teigė jis.

Buvęs pirmasis Lietuvos ambasadorius Šveicarijoje V. Plečkaitis įsitikinęs, kad tautiškumo problemų Lietuvoje dabar nėra, tačiau netrūksta bejėgiškumo, akivaizdi idėjinė dykuma, nėra kam pasiūlyti naujų minčių ir idėjų.

„Lietuva yra gyvybinga valstybė, bet būtina kelti svarbius klausimus ir ieškoti atsakymų į juos. Akivaizdu, kad Lietuva kaip valstybė įvyko, o štai Gruzija, kurią labai gerbiu ir kuri turi didžiulę istoriją, neįvyko kaip valstybė, ir tai akivaizdu“, – pastebėjo buvęs Valstybės saugumo departamento vadovas ir buvęs ambasadorius Gruzijoje M. Laurinkus.

Diskusijos dalyviai pastebėjo, kad sienų uždarymas ir atskirtumas – ne išeitis, ir tą įrodo tokių valstybių kaip Albanija ar Šiaurės Korėja pavyzdžiai. Taip pat jie priminė ir ne vieno prancūzo keliamą klausimą, kai šios šalies gyventojai vienas kito jau klausia, ar jie ne arabai?

„Keisdamosi tautos tikrai neišnyks, o mūsų lietuviškumas per 20 metų tik auga ir didėja. Žinoma, tapatumas būtina reikalingas, nes juk žmogus, kitaip nei gyvūnas, neturi instinkto sistemos, kuri valdo jo elgesį. Reikia suprasti, kad dėl tautos kūrimo būtina kažką paaukoti“, – apibendrino diskusijos dalyviai.

Algis Vaškevičius – Lietuvos žurnalistas, ilgametis „Draugo“ bendradarbis.

Diskusijos dalyviai (iš kairės) A. Jokubaitis, V. Radžvilas, R. Lopata ir L. Bielinis.

A. Vaškevičiaus nuotr.

Prieš metus šioje skiltyje rašiau apie pradėtą privalomą JAV gyventojų surašymą („Draugas“, 2010 m. balandžio 14 d.). Dabar, nors prabėgomis, noriu pasidalinti spaudoje pasirodžiusia informacija apie šios apklausos rezultatus, paskelbtus kovo mėn. pabaigoje.

Pradėsiu nuo savo kiemo – Michigan valstijos sostinės Lansing. Pačios sostinės gyventojų skaičius sumažėjo 4 proc. – nuo 119,357 iki 114,297. Kai 1969 m. čia atsikėlė gyventi, gyventojų buvo 131,546. Tai buvo automobilių gaminimo gadinė. Vienu laiku Lansing mieste buvo pagaminama daugiausia automobilių visoje Amerikoje. Su laiku žmonės išsikėlė į kitas valstijas, išvažinėjo po priemiesčius. Sostinės rajone gyvenančiųjų surašymas rodo 3.6 proc. augimą. Tai mažas, bet teigiamas padidėjimas.

Michigan valstijoje skandalą sukėlė didžiausio miesto – Detroit – surašymo rezultatai. Per paskutinius dešimt metų ten prarasta ketvirtadalis gyventojų! Dabar ten gyvena tik 713,777 gyventojai, taigi miestas prarado 237,493 gyventojus. Vienu laiku Detroit buvo ketvirtas didžiausias miestas JAV. Prieš dešimt metų savo didumu jis buvo dešimtas, o dabar nukrito į aštuonioliktą vietą. Pati Michigan valstija per dešimt metų prarado 54,000 gyventojų. Tai 0.6 proc. sumažėjimas. Ši valstija yra vienintelė visose JAV, nuo paskutinio surašymo praradusi gyventojų. Visame krašte gyventojų padidėjo 9.7 proc.

Gyventojų prarado ir keletas kitų vidurio vakarų miestų: Pittsburgh, Cleveland, Cincinnati, Milwaukee, Toledo. Massachusetts valstijoje Boston ir kiti keturi didžiausi valstijos miestai gyventojų skaičiu-

Esame lašeliai didelėje kūdroje

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

mi pagausėjo. Boston, valstijos sostinė, paaugo 4.8 proc. ir dabar turi 617,594 gyventojus. Daug kur padidėjo ispanų kilmės žmonių – krašte jų priskaičiuota per 50 mln. Tai sparčiausiai auganti grupė visoje šalyje. Dabar jie sudaro 16 proc. visų šalies gyventojų. Visose JAV rasta 308.7 mln. gyventojų. Urbanizacija didėja, o provincijoje gyvenančių bei ūkininkų skaičius vis mažėja.

New York mieste surašyta 8.2 mln. gyventojų. Nuo paskutinio surašymo tai 2.1 proc. padidėjimas. Miesto meras Michael Bloomberg pareiškė, kad Brooklyn ir Queens rajonuose buvo aplenkta daug gyventojų. Matyt, juose gyvena daug naujų imigrantų, vengiančių ryšių su bet kokiais valdžios pareigūnais. Šios valstijos antras didžiausias miestas – Buffalo – prarado beveik 11 proc. gyventojų. Dabar ten gyvena 261,310. New York valstijoje didžiausią mažumą sudaro ispanų kilmės žmonės – 15.5 proc.; antroje vietoje yra juodosios rasės žmonės, sudarantys 14.4 proc. visų valstijos gyventojų.

Washington, DC, JAV sostinėje, juodosios rasės žmonių sumažėjo 11.5 proc. Dabar sostinėje gyvena 50.5 proc. juodaodžių, prie kurių priskaičiuojami ir juodosios rasės ispanų kilmės žmonės. Sostinė paaugo 5 proc. ir dabar turi 601,723 gyventojus. Tai pirmas padidėjimas po 1950 me-

tais prasidėjusio sostinės gyventojų mažėjimo. Per paskutinius dešimt metų baltųjų skaičius padidėjo 50,286, o ispanų kilmės – 9,796. Juodosios rasės gyventojų skaičius per tą laiką sumažėjo 39,035.

Surašyme 9 mln. žmonių save apibūdino esant daugiau negu vienos rasės. Neispanų kilmės baltieji sudaro 196.6 mln., t.y., 64 proc. Krašte yra 37.7 juodosios rasės žmonių ir 14.5 mln. azijiečių. Taip vadinamos mažumos dabar sudaro 36 proc. viso krašto gyventojų. Apie pusę ispanų kilmės žmonių gyvena savo kilmės žmonių telkiniuose ar kvartaluose. Ketvirtadalis azijiečių gyvena azijiečių kvartaluose. Juodosios rasės žmonės yra plačiau pasklidę negu aukščiau paminėtos dvi grupės.

Dienraštyje „USA Today“ skelbiama, kad iš 25 didmiesčių su bent 250,000 gyventojų dvidešimtyje jų sumažėjo juodosios rasės gyventojų skaičius. Pvz., Čikagoje jų sumažėjo 181,453 žmonėmis, Atlanta mieste – 29,746, Cleveland – 33,304 ir t.t. Aiškina, kad čia įtakos turi juodųjų vidurinėsios klasės pagausėjimas ir jų išsikėlimas į priemiesčius. Taip pat pastebėta, kad daugiau juodųjų išsikelia į pietines valstijas, kur yra šiltesnis klimatas.

Prie JAV gyventojų surašymo statistikos noriu pridėti The University of New Mexico ką tik paskelbtą

informaciją apie vidutinišką uždarbį JAV valstijose. Visų valstijų neminėsiu. Pirmiausia, visos JAV vidutiniškas vieno asmens metinis uždarbis 2010 m. buvo 40,584 dol. Tai rodo 34 proc. padidėjimą per paskutinį dešimtmetį. Washington, DC vidutinis uždarbis buvo 71,044 dol., padidėjo 75 proc. Iš 50 valstijų pirmoje vietoje yra Connecticut su 56,001 dol. (34 proc. padidėjimas). Toliau seka Massachusetts su 51,552 dol (35 proc. padidėjimas), New Jersey – 50,781 dol. (31 proc.), Maryland – 49,025 dol. (41 proc.), New York – 48,821 dol. (41 proc.), Wyoming – 47,851 dol. (63 proc.). Vienuoliktoje vietoje yra Illinois valstija su 43,159 dol. (32 proc.). Po jos eina California, Minnesota, Colorado, Rhode Island, Pennsylvania, Hawaii. Trisdešimt šeštoje vietoje atsidadė Michigan – 35,587 dol. (21 proc.). Paskutinėje vietoje rikiuojasi Mississippi – 31,186 dol. (45 proc.), antroje vietoje nuo galo yra Idaho – 32,257 dol. (31 proc.), po to Utah – 32,595 dol. (33 proc.), West Virginia – 32,641 dol. (47 proc.) ir Arkansas – 33,150 dol. (47 proc.). Per dešimt metų šioje srityje daugiausia pažangos padarė North Dakota, Louisiana, South Dakota ir Wyoming valstijos. Per metus Michigan, Georgia, Ohio ir Nevada valstijų uždarbių vidurkiai, palyginti su kitomis valstijomis, gerokai sumažėjo.

Dabar su nekantrumu ir tam tikru nerimu lauksime Lietuvos gyventojų surašymo rezultatų. Gal tiksliau sužinosime, kiek lašelių iš to prūdo pasklido po pasaulį?

Romualdas Kriaučiūnas – klinikinis psichologas, 2005 m. gavęs JAV LB Kultūros tarybos Žurnalistikos premiją už ilgalaikį darbą žiniasklaidoje.

NUOMONĖS, KOMENTARAI

Žiūrėdami televiziją, skaitydami amerikiečių spaudą, mes kiekvieną dieną susiduriame su politikų pasisakymais apie amerikiečius ištikusią ekonominę krizę, padidėjusį nedarbą ir spėjimus, kaip greitai tai pasibaigs. Kaip yra pastebėjęs Napoleonas, žmonės daugiausia kalba apie tai, ko jie nori arba ko jiems trūksta. Tačiau šie pasisakymai dažniausiai nėra patikimi – jie yra skleidžiami, norint nuraminti piliečius ir pažadinti viltį, kad ekonominis atsigavimas ir nedarbo sumažėjimas yra jau čia pat, vos už kelių mėnesių. Rimtesni amerikiečiai su tokia prognoze nesutinka ir Amerikos ekonomikos atsigavimą nukelia dar keliems metams.

Amerikiečių žurnalas „Money“ savo paskutiniame numeryje išspausdino pasikalbėjimą su žinoma ekonomiste Carmen Reinhart, kuri su Harvard ekonomistu Kenneth Rogoff parašė knygą „This Time Is Different“ apie neseniai įvykusią finansinę krizę. Skirtingai negu daugelis ekonomistų, kurie remiasi įvairiomis teorijomis, Reinhart remiasi vien istoriniais faktais apie įvykusias didžiules pasaulio krizes ir aprašo, kaip jos baigėsi. Dabartiniu metu Peterson Institute for International Economics (nepriklausomame „think tank“) dirbanti Reinhart sako, kad, norint suprasti ekonomines ir finansines krizes, reikia žvelgti ne tik į modernią ekonomiką ir paprastus žinių šaltinius, bet į praeitį. Pasak jos, visos ekonominės krizės

JAV ekonomikos atsigavimas: spėliojimai ir tikrovė

JERONIMAS TAMKUTONIS

ateina po didelio pakilimo (boom) laikotarpių, kurių metu susikaupia didžiulės skolos.

Šiuo metu dauguma Amerikos finansinių įstaigų yra paskendusios blogų paskolų, kurios iki šiol dar nėra nurašytos, liūne. Dabar esantys maži paskolų procentai yra reikalingi, kad Amerika išbristų iš krizės. Atsigavimas po didžiulių finansinių krizių paprastai trunka septynerius metus. Jų metu įvestos griežtos taupymo priemonės padeda kraštui išbristi iš skolų, atsigauja darbo rinka. Tad ir dabartinė krizė dar gali tęstis trejus ar ketverius metus. Dabartiniu metu kai kurios šalies gamyklos jau turi sukauptosios nemažai pinigų, tačiau, matydamos, jog vartotojai yra blogoje finansinėje padėtyje, jos mažina savo veiklos apimtį ir nesamdo naujų darbininkų. Amerikos bankai, panašiai kaip ir Japonijos bankai, po įvykusio nekilnojamojo turto burbulų sprogo delsia nurašyti blogas paskolas, išduotas namams ir nekilnojamam turtui pirkti, paskolas, kurių didelės dalies jie niekuomet neatgaus. Amerikos ekonomika neatstos tvirtai ant kojų tol, kol šalies bankai neatsikratys

blogų paskolų.

Įdomų pranešimą akcininkų meetinge susirinkime pateikė „Citigroup“, prieš krizę buvęs didžiausias Amerikos bankas. Nors bankas dramatiškai nukentėjo dėl savo veiklos „derivatives“ srityje, dar ir šiandien jame dirba apie 260,000 tarnautojų. Iš jų 95,000 dirba Šiaurės Amerikoje, 70,000 Lotynų Amerikoje, 50,000 Azijoje ir Ramiojo vandenyno regione, 38,000 – Europoje, Artimuosiuose rytuose ir Afrikoje. Turėdamas tokį platų tinklą, aprėpiantį visą pasaulį, „Citigroup“ pastebėjo pasaulinėje ekonomikoje atsirandančius naujus poslinkius. Pagal „Citigroup“ duomenis, pasaulio ekonomikoje vyksta svarbūs pokyčiai, kurie turės didelę reikšmę ateičiai. Jau kuris laikas taip vadinamos kylančios ekonomikos auga daug sparčiau negu išsivysčiusių kraštų. To priežastis yra globalizacija, kai Vakarų kraštų įmonės, ieškodamos pigesnės darbo jėgos ir didesnio pelno, iškelė savo gamybą į besivystančias šalis, kur viską galima pagaminti pigiau. Besiplečiančios internetu žinios ir technologija šį procesą dar labiau pagreitino.

Besivystančiuose kraštuose Ki-

nijoje ir Indijoje atsiranda vartotojų vidurinioji klasė, kuri per ateinančius dešimt metų kiekvienoje šalyje gali išaugti 300 milijonų. Pereitais metais 70 mln. žmonių besivystančiose šalyse perėjo į viduriniąją klasę. Pagal vieną apskaičiavimą, apie 2020 metus Azijos vartotojai suvartos daugiau prekių negu Šiaurės Amerika. Prekyba tarp besivystančių šalių per paskutinius 15 metų išaugo nuo 21 ligi 35 proc. pasaulinės prekybos. Kiti pokyčiai besivystančiose šalyse yra taip pat ryškūs ir svarbūs – kiekvieną dieną apie pusantro milijono žmonių atvyksta iš kaimų į miestus. Tokia žmonių kaita reikalauja ne tik naujų gyvenamųjų namų, bet ir geresnio susisiekimo, daugiau elektros ir kitų dalykų. Norint tinkamai tuos gyventojus aprūpinti, gali pareikalausiti iki trijų trilijonų dolerių per metus.

Atsižvelgiant į tokias ekonomines prognozes, darosi aišku, kad Amerikos klestėjimo laikai jau praeityje, o jos gyventojų gerovė, palyginti su kitais kraštais, nuolatos smunka. To negalima sustabdyti, tai galima tik sulėtinti. Pasak žinomo finansininko ir milijonieriaus Mortimer Zuckerman, finansiškai JAV stovi ant kranto briaunos (precipice), o šalies gerovė priklauso nuo finansinės padėties. Išaugusi Amerikos skola, prekybos deficitas su užsienio kraštais ir vykstantys karai negalėtingai traukia Ameriką ir jos piliečių gerovę žemyn.

„Trio Cavatina“.

www.triocavatina.com

Lietuvos pianistė – Puerto Rike

JOLITA KAVALIŪNAITĖ

Šių metų kovo 27 d. Ieva Jokubavičiūtė su savo „Trio Cavatina“ koncertavo „Pro Arte naujųjų virtuozų“ serijoje „Centro de Bellas Artes“ salėje, San Juan, Puerto Rike.

Ieva Jokubavičiūtė

Šis žymusis trio pradėjo koncertą romantiniu Fanny Mendelssohn „Trio D-moll Op. 11“, kurio pirmoji dalis „Allegro molto vivace“ pasižymi gražia stygų melodija; antroji „Andante espressivo“ – romantiška nuotaika; trečioji – „Lied allegretto“ – primena jos brolio „Dainas be žodžių“ ir baigė vengriško charakterio „Allegro moderato“. Po to trio atliko modernųjį Richard Danielpour kūrinį, įkvėptą Pablo Picasso kūrinio „The Faces of Guernica“. Muzikantės galingai perteikė Guernica miesto žmonių, išgyvenusiu Ispanijos civilinį karą, neišsakomą kančią per neįtikėtus akordus, jų riksmus – per staigius perėjimus, o iš sielos gelmių kylančius skundus – žemomis gaidomis. Baigė programą su Felix Mendelssohn „Trio num. 1 D-moll“, kuris reikalauja puikių techninių sugebėjimų. Jame harmoningai susijungia klasikinės santūrumas su romantine aistra. Atlikėjos įsijautė į visų dalių nuotaikas: gyvojo „Molto allegro y agitato“; lyrinio „Andante con moto tranquillo“, žaismingo „Scherzo: leggiero y vivace“ ir audringo „Finale: allegro assai appassionato“. Jų puikios romantikų sesers ir brolio Mendelssohn ir moderniojo Danielpour interpretacijos sukėlė audringus plojimus, vis

kvietusius jaunasias virtuozes į sceną.

„Trio Cavatina“ narės – pianistė Ieva Jokubavičiūtė, violončelininkė Priscilla Lee ir smuikininkė Harumi Rhodes – savo kamerinę grupę sukūrė 2005 m. per Marlboro muzikos festivalį, tobulinosi žymioje Naujosios Anglijos konservatorijoje. 2009 m. laimėjęs Naumburgo kamerinės muzikos konkursą, trio koncertavo Carnegie Hall (Weill salėje), kur pirmą kartą atliko Richard Danielpour veikalą „The Faces of Guernica“, parašytą šiam trio.

Tais metais trio taip pat koncertavo San Francisco (Herbst Theatre) ir Philadelphia, kur išsiskyrė kaip vienas iš jauniausių ansamblių, atlikusių programą Philadelphia kamerinės muzikos draugijos serijoje.

Be klasikinės ir romantinės muzikos, muzikantės įtraukia į savo repertuarą ir šių dienų kompozitorių, tarp jų Richard Danielpour, David Ludwig ir Leon Kurchner kūrinis.

Su kiekvienu koncertu „Trio Cavatina“ įsitvirtina kaip vienas iš šių dienų geriausių kamerinės muzikos ansamblių. Muzikos kritikai džiaugiasi jo „malonia ir švelnia“ („The Star Democrat“, Eastern Shore); „turinga ir lyriška“ („The Herald Tribune“); „stipria ir jautria“ („The Herald Tribune“, Sarasota, FL); „rafinuota ir puikia“ (Eastern Shore) muzika.

Ieva nuo mažens buvo apsupta muzikos. Jos šeimoje skambėjo daina, girdėjosi visokių instrumentų melodijos. Jai gilų įspūdį padarė dar sovietiniais laikais girdėtas Sviaoslav Richter recitalis. Jaunutė Ieva pajuto nuostabią nuotaiką salėje, kurią apšvietė vien tik lempa, pastatyta ant pianino.

Ši „gilus emocinio atsivadavimo plačiam repertuarui“ („The Wall Street Journal“) pianistė koncertuoja JAV, Europoje ir Pietų Amerikoje. Debiutavo su Čikagos orkestru ir su Brazilijos orkestru Rio de Janeiro, vadovaujama maestro Ligia Amadio. Pianistė yra įrašiusi „Labor Records“: „Music of Tribute. Berg“, skirtą pažymėti 125 metus nuo kompozitoriaus gimimo. „The New York Times“ rašo: „žavinga“ plokštelė, paradanti „valdingos technikos, rafinuoto temperamento ir įtikinančios išvalgos menininkę“.

Jolita Kavaliūnaitė – literatūros tyrinėtoja, rašytoja.

Seminaras, skirtas užsieniečiams kunigams

Tėvas ANTANAS SAULAITIS, SJ

Čikagos arkivyskupija užsieniečiams kunigams rengia seminarus su arkivyskupu kardinolu Francis George, diakonais ir pasauliečiais sielovadininkais, taip siekdama palengvinti kunigų perėjimą iš savo krašto bažnytinės veiklos į vietinę. Šie kurseliai, kuriuose dalyvauja indai, įvairių šalių afrikiečiai ir pietų amerikiečiai, airiai, filipiniečiai, vietnamiečiai, padeda nevietiniams kunigams susigaudyti. Vienas vakaras vedamas lenkiškai, kitas – ispaniškai. Šiuo metu iš užsienio atvykusių čia studijuoti ar dirbti yra apie 150 kunigų.

Sielovada ir tarnystės pasikeitė

Ižanginiame žodyje kardinolas George sakė, kad iš 2,3 mln. katalikų Cook ir Lake apskrityse 40 proc. yra gimę užsienyje. Jis pats augo kartu su trečios kartos lenkais Čikagos šiaurės vakaruose, po daugelio metų sugrįžęs tose vietose rado daugiausia jau Lenkijoje gimusius lenkus. Sekmadeniais šv. Mišios švenčiamos 26-iomis kalbomis. Įdomus reiškinys, kad Čikagos parapijose dirba iš Afrikos imigravę kunigai, nekilę iš vergų palikuonių.

Pirmajai imigrantų kartai stengiamasi sudaryti aplinką, kuri primintų, sietusi su jų gimtąja šalimi. Tuo tarpu antroji imigrantų karta išlaiko jau tik kai kurias tradicijas ir tikėjimą. Labai rūpi imigrantų jaunimas, kuris gyvena supasaulėjusiame protestantizme, o ne supasaulėjusioje katalikiškoje kultūroje kaip Italijoje ar Pietų Amerikoje – tai nėra palanku tikėjimui. Arkivyskupija liepos mėnesį buria sąjūdį, kuriuo bandys pritraukti paauglius ir jaunus suaugusius. Moksliniai duomenys rodo, kad jeigu jaunimas iki 23 metų lanko bažnyčią ir patiria Jėzaus Kristaus asmenį, ypač sakramentais bei tarnaudami vargstantiems, savoriaudami, jie ir toliau išlieka veiklūs katalikai. Tikėjimas prarandamas sulaukus 23 metų.

Susitikimo metu kardinolas sakė, jog sielovada bei tarnystės pasikeitė. Dabar dirbama sutartinai su diakonais, išsilavinusiais mokytojais bei sielovadininkais, savoriais. Sakramentai, aišku, yra tie patys, bet visa sielovadinė tarnystė skiriasi. Kunigas gali tarnauti, vadovaudamasis savo kilmės šalies tarnyste, tačiau ji svetimoje šalyje netinka – tenka tarnauti taip, kad žmonės suprastų ir kaip jie iš jo tikisi. Neretai kunigai dirba kartu su moterimis ir savoriais.

Visas čionykštis katalikiškas gyvenimas yra toks, koks yra, kaip jį bevertintume, sakė kardinolas. Kaip pavyzdį jis paminėjo arkivyskupijos moterų tarybą, su kuria jis pastoviai susitinka pasitarti.

Diakonai – Dievo pašaukti ir iššventinti

Diakonų vadovas diakonas Dan Welter pakartojo kardinolo George žodžius, kad Čikagos arkivyskupijoje diakonų yra gausiausia – 600 dirba vyskupijoje, 100 tarnauja kitose vietose. Netrukus bus iššventinta 12 naujų. Diakonų žmonos dažnai pačios

dirba sielovadoje. Labai svarbu branginti diakonų tarnystės dovaną Bažnyčiai. Diakonai – Dievo pašaukti ir iššventinti.

Carol Walters vadovauja pasauliečių tarnystei ir religinio švietimo darbuotojų lavinimui. Šie pasauliečiai ir pasaulietės, įgiję magistro laipsnį teologijos, sielovados ir panašiose srityse, dirba kartu su kunigais ir diakonais. Šiuo metu arkivyskupijoje yra 109 mokslus baigę, arkivyskupo siuntimu 70 jų dirba parapijose, o kiti įvairiose bažnytinėse įstaigose kaip akademinės sielovados, ligoninės, prieglaudos, palaikomosios slaugos tarnystė.

Pasauliečiai tarnystėje – norintys ir galintys padėti

Sielovadininkė Odessa Foster, kalbėdama apie pasauliečių tarnystę, pabrėžė, kad jie yra profesionalai, turintys magistro laipsnius, pastoviai lankantys kursus bei konferencijas, gaunantys atlyginimą. Ji kunigų prašė prisiminti, kad sunkų jų darbą gali padėti nudirbti žmonės, norintys ir galintys padėti. Krikštu pašaukti būti Jėzaus mokiniais, pašaukti ir arkivyskupo rankų uždėjimu palaiminti tokie pasauliečiai tarnauja administracijoje, dvasiniame vadovavime, liturgijoje, religinio ugdymo veikloje, sielovadinėse tarnystėse, kartais atstovauja klebonui, dalyvauja priimančioms sprendimus, dirba kartu su klebonu, tarnautojais, parapijos taryba, įvairiais parapijos būreliais ir grupėmis. Jie moko vaikus, siekia įtraukti į jiems tinkamą veiklą, kuriai išpareigoja. Odessa sakė, kad ji, kalbėdama apie pasauliečių tarnystę, žiūri plačiau – į visą bendruomenę, savanorius. Sielovadininkai (ang. pastoral ministers) nemoko vaikų, bet lavina katechetus (tikybos mokytojus). Jie nėra kunigų varžovai, o išsilavinę jų bendradarbiai.

Apie kultūrinę įtampą

Diakonas Leroy Gill sakė, kad diakonai, kaip Jėzus, yra pašaukti tarnauti. Jie mokosi ketverius metus, kasmet lanko papildomas programas, palaiko gerus ryšius su parapija, jiems privaloma pasinaudoti dvasine palyda. Gerai, kai žmonės mato iš jų pačių kilusį ir pašauktą diakoną. Trijų vaikų tėvas santechnikas pastebėjo, kad jų parapijiečiai yra iš vergų laikų kilę juodieji, o klebonas atvyko iš Nigerijos – „tos pačios odos spalvos, bet visai kitokios kultūros“. Diakonas, sakė Gill, nesiekia klebono autoriteto ir galios, o yra lyg tiltas tarp kunigo ir tikinčiųjų. Diakonas padeda kitos kultūros kunigui įnešti iš kitur atsivežtas dovanas Bažnyčiai. Neretai parapijiečius atbaido kitos kultūros klebono užuominos, esą jie prastesni katalikai už tuos, gyvenančius jo kilmės šalyje. Reikia suprasti, kad kultūrinė įtampa nesvetima nei kunigui, nei parapijiečiams.

Naujos programos

Diskusijų metu paaiškėjo, kad diakonas nėra šališkas, o stengiasi tiek kunigui, tiek parapijiečiams padėti – išklausti jų pageidavimus.

Nukelta į 10 psl.

Jaunimo centro narių ir rėmėjų metinis susirinkimas

ANTANAS PAUŽUOLIS

Yra sakoma, kur du stos, daugiau padarys, o suvažiavę bičiuliai duos gerų patarimų. Metinis Jaunimo centro narių ir rėmėjų susirinkimas įvyko balandžio 10 dieną Jaunimo centre, Čiurlionio galerijos patalpose. Susirinkimą sukvietęs Tarybos pirmininkas Vaclovas Momkus jam ir pirmininkavo. Pabrėžtina, kad sumažėjus jėzuitų kunigų skaičiui, pastatus perdavus valdyti pasauliečiams, suvažiavimas yra vyriausias valdytojas šių, Tėvų jėzuitų rūpesčiu pastatytų namų.

Susirinkimas prasidėjo malda, kurią sukalbėjo kun. Antanas Gražulis, SJ, tėvų jėzuitų vyresnysis. Toli mesnis susirinkimas vyko pagal nustatytą ir susirinkimo priimtą darbotvarkę. Centru priklausančios nariai pateikė ataskaitas apie per metus nuveiktus darbus.

Kun. Gražulio pranešimas pagyvino susirinkimą. Jis kalbėjo apie tai, kad Tėvai jėzuitai statė šiuos pastatus išeivijos lietuviams, kad jie galėtų gilintis religijoje ir nepamirštų lietuvių kalbos. Šiuo metu, sakė kunigas, mūsų pastangomis pastatytuose pastatuose veikianti Čikagos lituanistinė mokykla aukštesnėse klasėse neturi religinių pamokų. Čikagos lit. mokyklos vadovybė ir tėvų komitetas turi dėti pastangas, kad religijos dėstymas būtų įtrauktas į mokyklos programą.

Po šio pranešimo mokyklos vadovybė ir tėvų komitetas pabrėžė, kad šiuo metu vyresnėse klasėse yra dėstoma etika, į kurios programą įeina ir religija. Mokyklos vadovai nėra nusistatę prieš religijos dėstymą. Tėvams pareiškus norą turėti religines pamokas, bus bandoma rasti programas ir dėstytojus, bet, buvo pastebėta iš šalies, ar ne kun. Gražulio, kaip misionieriaus, reikalas būtų rasti programas ir dėstytojus?

Marytė Utz ir Mindaugas Bielskus pranešė, kad jie kreipėsi į jėzuitų provincijolą kun. Gintarą Vitkų, SJ, prašydami padėti išspręsti iškilusį nesklaidumą. Atsakydamas tėvų jėzuitų provincijolas patarė neskubėti darant sprendimus, bet nuoširdžiai

išsikalbėti ir prieiti prie susitarimo, kad jėzuitų pastangomis pastatytuose namuose būtų skleidžiamas Kristaus mokslas, meilė Lietuvai, o jauni žmonės būtų skatinami tapti gerais visuomenininkais.

Iš Redos Blekienės, Jaunimo centro išdininkės, pranešimo buvo matyti, jog Centro išlaidos yra didesnės už pajamas. To priežastys yra sumažėjęs lietuvių lankytojų skaičius, organizacijos, subrendusios Jaunimo centre, savo susirinkimus, pokylius ruošia svetimose salėse, nors ir moka brangiau. R. Blekienė nusiskundė Lituanistikos tyrimo ir studijų centro vadovybe, kuri iki šios dienos nėra sumokėjusi visos nuomos sumos už 2010 metus, nekaltant jau apie 2011-uosius. Esame dėkingi svetimtaučiams už salių nuomavimą. Didžiausios išlaidos susidaro išmokant darbuotojams algas, sumokant už elektrą, šildymą, taisymo darbus. Mūsų darbuotojai gali suteikti visas paslaugas pagal pageidavimus. Kaip ir daugelyje kitų vietų, Jaunimo centras visada turi automobilių apsaugą, o kainos prieinamos.

Moterų klubo pirmininkė Irena Dirdienė pasidžiaugė klubo talkininkėmis, kurios aukoja savo laiką, energiją ir išteklius šio lietuvių Centro išlaikymui.

Po pranešimų prieita prie tarybos narių rinkimų. Į tarybą buvo pasiūlyti 7 asmenys. Slaptu balsavimu išrinkti asmenys, gavę daugiausiai balsų: Audrė Budrytė-Nakienė, Rimas Rekašius, Reda Blekienė ir Milda Šatienė. Į Kontrolės komisiją, neatsiradus norinčių kandidatuoti, perrinkti buvę Kontrolės komisijos nariai: Antanas Valavičius, Jonas Spurgis ir Feliksas Lukauskas.

Rinkimams pasibaigus ir nesant daugiau klausimų, susirinkimas baigtas giesme „Lietuva brangi“. Suvažiavimo išrinktiesiems ir esantiems tarybos nariams tinka poetės Ados perfrazuotos mintys: „Ar jūsų darbai bus didvyrio darbais nusagstyti, ar dvasios skurdžiaus repliosite takeliu?/ O gal karžygiu sužydsite ir būsite Jaunimo centro šaukliais?“

Antanas Paužuolis – Jaunimo centro tarybos ir valdybos narys.

Laimos Apanavičienės nuotr.

Jaunimo centro metinis suvažiavimas: į keletą klausimų liko neatsakyta

DALIA CIDZIKAITĖ

Šių metų balandžio 10 dieną, sekmadienį, įvykusio Jaunimo centro (JC) metinio narių susirinkimo dienotvarkė beveik nesiskyrė nuo ankstesnių – jo metu pasidalyta mintimis apie nuveiktus ir dar laukiančius darbus, išklaustas pranešimas apie Centro finansinę padėtį, vyko rinkimai į JC tarybą. Skyrėsi tik paskutinė, į dienotvarkę neįrašyta susirinkimo dalis – Centre veikiančios Čikagos lituanistinės mokyklos (ČLM) direktorės trumpas pranešimas apie naują, šių metų kovo 27 dieną pasirašytą sutarties tarp tėvų jėzuitų ir Centro papildymą (oficialiai jis skamba „Tėvų jėzuitų sutarties (By-Laws) su Jaunimo centru papildymas“) ir jos galimas pasekmes mokyklai.

Nei veiklos, nei darbo netruksta

Pirmųjų metų darbo naujose pareigose „krikštą“, atrodo, sėkmingai įveikusi JC valdybos pirmininkė Neringa Aleksonienė prisipažino, jog dirbti šiose pareigose nėra lengva. Ji trumpai išvardijo JC nuomininkus, iš kurių didžiausi (mokamos nuomos požiūriu) yra ČLM, Lituanistikos tyrimo ir studijų centras (LTSC) ir sporto klubas „Aidas“. Centras taip pat leidžia nemokamai naudotis patalpomis daugeliui kultūros kolektyvų: vienintelei tautinei lietuvių operai išeivijoje Lietuvių Operai, tautinių šokių kolektyvui „Suktinis“, dramos sambūriui „Žaltvykslė“. JC taip pat jau 30 metų sėkmingai veikia Moterų klubas, vadovaujamas Irenos Dirdienės. Klubas prisideda organizuojant įvairius renginius, JC metinę vakarienę, dalyvauja mugėse. Nuo pat Centro įsikūrimo jame veikia Čiurlionio galerija.

Aleksonienė pastebėjo, jog svarbiausias Centro renginys praėjusiais metais buvo JC metinis pokylis, kuris, nors ir nebuvo lengva organizuoti, pavyko. Tą patvirtino ir pranešimą apie JC finansinę padėtį perskačiusi išdininkė Reda Blekienė – iš pokylio gautas beveik 15,000 dol. pelnas. Valdybos pirmininkė pasidžiaugė vasarą išdažytomis didžiosios ir mažosios salių sienomis, kitais atliktais darbais. Ji pabrėžė ČLM tėvų komiteto indėlį, gražinant Centro patalpas. Mokykla ne tik savo jėgomis dažo klases, pasirūpina užuolaidomis, bet ir savo lėšomis, talkininkaujant mokinių tėvams, šiuo metu baigia įrengti naujas prausyklaus ir kranus tualetuose. Šiam projektui JC valdyba paaukojo 500 dol.

Vasarą valdyba numato pakeisti kai kurį pasenusį inventorių, reikia naujų stalų, stovų. Aleksonienė sakė, jog bręsta sumanymas į didžiąją salę įleisti saulės spindulius, o tai reikalauja nemažai pinigų. „Jei ir vėl paremtų Lietuvių Fondas, – sakė Aleksonienė, – pirmiausia būtų pasiūtos užuolaidos langams, pakeistos užuolaidos scenoje, o po to truputį tvarkomi langai.“ Prie šio sumanymo dar šio metinio susirinkimo metu pažadėjo prisidėti JC Moterų klubas. Taip pat galvojama sutvarkyti šiuo

metu mažojoje salėje neveikiantį oro vėsintuvą. Tai, valdybos pirmininkės nuomone, leistų dažniau naudotis mažąja sale.

Metai Centru nebuvo nuostolingi

Išdininkė R. Blekienė, pateikusi finansinę ataskaitą nuo 2010 metų vasario 28 d. iki 2011 metų kovo 1 d., pranešė, jog tuo laikotarpiu surinkta 90,643.18 dol., išleista 90,326.65 dol. Mėnesinis JC pelnas (kuris kiekvieną mėnesį labai svyruoja) buvo 316,53 dol. Pajamos gautos iš: aukų – 22,555 dol. (į tai įeina aukos, gautos iš LE, Moterų klubo ir kt.); patalpų nuomos, kur didžiausią pelną davė didžioji salė (24,455 dol.), ČLM (12,100 dol.), LTSC (12,440 dol.) ir Čiurlionio galerija (1,265 dol.) bei kitų smulkių pajamų (1,400 dol.) Blekienė pasidžiaugė šiųmetinio metinio pokylio finansine sėkme – gautas beveik 15,000 dol. pelnas.

Didžiausios JC išlaidos, pasak Blekienės, yra mokami atlyginimai dviem darbuotojams (26,710 dol.), pastato išlaikymas – sienų dažymas, krosnies pataisymas (15,778 dol.) ir komunaliniai patarnavimai, kuriuos sudaro: šiukšlių išvežimas (3,676.7 dol.), elektra (10,708.36 dol.), dujos (13,942.47 dol.) ir telefonas (888 dol.).

Centras turi tris sąskaitas skirtinguose bankuose: einamąją „Midland Federal Savings and Loan“ (š. m. vasario 8 d. sąskaitoje buvo 47,682 dol.); dvi CDs – vieną – „Chicago Community Bank“ (2010 m. spalio 2 d. sąskaitoje buvo 83,455 dol.), kitą – „Midland Federal Savings and Laons“ (2010 m. lapkričio 14 d. turėta 32,913 dol.).

Blekiene išskyrė Centre patalpas nuomojantį LTSC, kuris iki šiol nėra Centru sumokėjęs nuomos ne tik už 2011 metus, bet ir dalies 2010 metų nuomos, kurios bendra suma yra 11,000 dol. Susirinkime dalyvavę du LTSC tarybos ir valdybos nariai atsakė komentuoti padėtį, sakydami, jog jie nėra įpareigoti tai daryti.

Nauja sutartis sėja nesantaiką

Daugiausia ginčų sukėlė susirinkimo gale perskaitytas ČLM direktorės Jūratės Dovilienės pranešimas. Ji susirinkusiems pranešė apie prieš kelias savaites įvykusį kun. Antano Gražulio, SJ posėdį su ČLM taryba, kurio metu buvo pranešta apie tėvų jėzuitų (jiems atstovauja kun. Gražulis) pasirašytą naują sutartį su JC (atstovas nuo JC tarybos – pirmininkas Vaclovas Momkus). Joje vienas iš punktų, pasak Dovilienės, yra toks, „kad ČLM turės klausyti ir atsiklausti tėvo Gražulio ar tėvų jėzuitų, ką mokyti mokykloje: tikybą ar etiką“.

Kun. Gražulis, gindamas naują sutartį, išsakė susirūpinimą, teigdamas, jog jų, jėzuitų, „didžiausias rūpestis yra, kad mokykloje nebūtų pažeidinėjamos tėvėlių ir moksleivių prigimtinių teisės, t. y. katalikams vaikams turi būti dėstoma katalikų tikyba, liuteronams – liuteronų, o netikinčiųjų tėvėlių vaikams – dorinis mokymas“.

Nukelta į 11 psl.

Nubudimas – gražus kaip pasaka...

INDRĖ TIJŪNĖLIENĖ

Ateitininkų korporacija Giedra buvo įkurta Lietuvoje 1927 metais ir pasižymėjo visuomenine švietėjiška veikla. Po karo audrų atkurta Čikagoje Korp! Giedra ruošė koncertus, paskaitas, premijavo knygas, sukūrė filmą apie tapytojo Adomo Galdiko žmoną Magdalena Galdikiene. Per pastaruosius porą metų giedrininkės surengė ne vieną renginį. Tarp jų – Giedrės Jankonytės-Žumbakienės paroda, sėkmingą popietę, kurioje buvo renkamos aukos neįgaliems vaikams Lietuvoje paremti, reikšmingą Sibiro kankinės Adelės Dirsytės 100-mečio minėjimą.

Be renginių, Korp! Giedra kasmet įteikia 500 dol. premiją Lietuvos moteriai, pasižymėjusiai krikščioniškų idealų tarnyboje. Šios premijos pradininku buvo prelatas kun. dr. Juozas Prunskis, skyres premijai lėšų bei įgaliojės giedrininkes parinkti nusipelniusią premijos moterį ir įteikti jai premiją. Steigėjo lėšoms pasibaigus, korporantės tęsia tradiciją, skirdamos premiją iš renginių pajamų. Šįmet premija bus įteikta jau 24 kartą.

Vytauto Mačernio 90-mečio minėjimo programos vedėja dr. Ona Daugirdienė.

Balandžio 17 d. Pasaulio lietuvių centro (Lemont, IL) didžiojoje salėje Korp! Giedra suruošė poeto Vytauto Mačernio 90-mečio paminėjimą. Giedrininkėms išpūdį daro per anksti Anapilin išėjusio poeto jaunatviška dvasia, gili mąstysena, meilė Dievui, Tėviškei, pasauliui, džiaugsmas gamta.

Poetas rašė: „Kiekvieną rytą mano nubudimas/Gražus kaip pasaka. Ir aš nebegaliu/Žinot, iš kur dangus šviesos tiek imas./Iš kur tiek saulėj aukso spindulių.“

Jis suprato Aukščiausiojo sutvertuosius: „Visi pasauly nori būti mylimi,/Visi praeina žemę alkdami šviesos/Ir perdegę troškimų ugnimi,

/Ir nenumaldę sielos alkanos“. Jo poezijoje gausu meilės Tėviškei: „Ramu į tėviškę sugrįžti/Keliais, kur veda į namus...“ arba „Nors aš nenoriu melso šilko/Ir sesės saulės ant laukų./Bet aš Tavęs, o Tėviške, išsiilgau/Ir Tau vienai tikėt galiu.“

Jam nešė laimę Viešpaties ranka: „Kiekvieną rytą Viešpaties didžioji saulė/Nauja gyvybe budina mane/Ir spinduliais bepuošdama pasaulį,/Išlenkia lanką erdvėje.“

Susirinkusius pasveikino ir su poeto nueitu gyvenimo keliu supažindino dr. Ona Daugirdienė.

Vytautas Mačernis gimė Šarnelėje, netoli Žemaičių Kalvarijos. Iš šeimoje gimusių 13 vaikų, užaugo septyni. Jis buvo antras vaikas šeimoje. Mažąjį Vytuką augino ir labai mylėjo močiutė. Būdamas 14 m. – 1935 m. – Vytautas atvyko į Telšių gimnaziją. Paskatintas literatų būrelio vadovo Pauliaus Jurkaus, pradėjo rašyti poeziją. Po dviejų metų, ateitininkų žurnale „Ateitis“ pasirodė jo „Vizijos“. Mačerniui buvo 17 metų.

Išoriškai V. Mačernis buvo susikaupęs, tylus, bet jo aktyvus vidinis gyvenimas jau sprendė gyvenimo ir meilės lygtis. Jo poezija gimė iš glaudaus ryšio su žeme, ypač tėviške, kur vasaros metu jis išiklausydavo į gamtos ritmą. O. Daugirdienė pažymėjo, jog iš 209 mums žinomų Mačernio eilėraščių, apie 200 sukurti jo gimtajame kaime – Šarnelėje.

Per trejus metus buvo parašytas reikšmingiausias ir vienintelis suspėtas baigti poeto eilėraščių ciklas „Vizijos“. Pasak prelegentės, Mačernis lyg dailininkas „tapo paprastą tėviškės peizažą: ramų vasaros vakarą, į kurį ateina audra; prisimena dūduojantį piemenėlį, savo mirusią senolę, užklydusį paukštį, kuris meta šešėlį ant saulėtų grindų; vaizduoja pjūties rimtį, skaudų iškeliavimą iš namų.“ Visame tame poetas mato gilią žmogaus gyvenimo prasmę.

„Metų“ sonetai, kurių Mačernis planavo parašyti 96, bet suspėjo sukurti tik 81, kilo iš gilių apmąstymų, filosofinių studijų.

V. Mačernis priklausė studentų ateitininkų korporacijai „Šatrija“. Būdamas 21-į, perskaitė pranešimą, kuriame išryškino rašytojų svarbą. Jo giliu įsitikinimu, „reikalingi ne tik įstaigų ir valstybiniai vadovai, bet ir dvasiniai vadovai...“

1944 metais, Lietuvoje vykstant didelei sumaiščiai, iškilo klausimas – pasilikti ar pasitraukti? Su Donatu Banioniu susitaria važiuoti brickele pas P. Jurkų. Sutikti kareiviai praneša, kad Žemaičių Kalvarijoje – fron-

Maestro Faustas Strolia dėkoja jaunosioms muzikantėms Dainai Polikaitytei (kairėje) ir Marijai Čyvaitei.

tas, pataria ten nevažiuoti. Vytautas vis tiek nuvyksta į Jurkaus namus, bet šeimnininko neberanda – nesulaukęs draugų, P. Jurkus dviračiu pasitraukė nuo artėjančio fronto.

Dr. Ona Daugirdienė tęsė: „Vytauto bricKelė artėjo prie Kryžiaus kelių šeštos stotelės ‘Veronika nušluosto Jėzaus veidą’. Tuo metu tankas šovė miestelio pusėn. Skeveldra pataikė Vytautui į galvą ir jį mirtinai sužeidė. Sužeistas arklis su negyvu V. Mačernio kūnu apsisuko ir kaip įpratęs, sugrįžo į pažįstamą Jurkų kiemą...“. Vytautas Mačernis žuvo būdamas vos 23 metų.

Minėjimą tęsė meninė programa. Vida Gilvydienė skaitė eiles iš poeto laiško Danguolei. Marija Čyvaite ir Daina Polikaitytė grojo fleita „Pas močiutę augau“. Žiūrovai pamatė Giedrės Griškėnaitės-Gillespie režisuotą V. Mačernio laiškų ištraukų ir kūrybos vinjetę – kaimą vaizduojančioje scenoje matėme Vytautą Mačernį (aktorius Linas Umbrasas), jo šiltus ryšius su močiute, draugystę su mylima Brone. Klausėmės ištraukų iš laiškų draugui P. Jurkui, Bronei.

Akompanuojant Dariui Polikaitčiui, tautiniais drabužiais pasipuošusi Dalia Lietuvninkienė dainavo „Močiutės dvarely“, tarsi primindama poeto jaunystę močiutės globoje.

Poezijos eiles skaitė V. Gilvydienė ir Linas Umbrasas. Pabaigoje buvo perskaitytas eilėraštis „Poetas“: „...Ateina Jis, vienintelis Karalius:/Jo akyse regėti dideli sapnai/Ir ateities pasaulio formos idealios...“

Jautriai nuskambėjo D. Lietuvninkienės atliekama daina „Oi žiba žiburėlis“. Trumpai šioje žemėje viešėjęs poetas buvo tikru žiburėliu.

Jaudino jaunų fleitininkų Dainos ir Marijos švelnus „Šlama šilko vėjas“ atlikimas, Giedrės Gillespie eilėraščio „Antroji vizija“ deklamavimas.

Ilgesingai skambėjo giedrininkų M. Čyvaitės ir D. Polikaitytės dueto atliekama „Barcarolla“ ir Giedrės Gillespie, Vidos Gvildienės ir Lino Umbraso deklamuojamas eilėraštis „Ižanga“.

Su įdomumu klausėmės premjeros – kompozitoriaus Fausto Stroliaus specialiai šiai popietei sukurtos muzikos V. Mačernio eilėraščiui „Paukščiai“: „Turiu aš paukščių didelių pulkus/Didžiausių grifų, sakalų, erelių; Ištiesę spindinčius žvalius kaklus,/ Dangaus erdvėn laisvi jie kelias...“. Dainą atliko D. Lietuvninkienė, akompanavo D. Polikaitis.

Paklaustas, kodėl būtent šį eilėraščių kompozitorius pasirinko, F.

Strolia sakė, kad jį paveikė žodžiai ir muzikali kalba, iš to kilo įkvėpimas sukurti muziką. Susijaudinusi Terešė Strolienė prisiminė įdomų sutapimą – Fausto tėvelis muz. Juozas Strolia sukūrė muziką P. Jurkaus žodžiams „Težydi vėlei Lietuva“, o dabar Faustas sukūrė muziką Jurkaus draugo Mačernio eilėms!

Nepaprastai maloni staigmena – rašytojos Julijos Švabaitės-Gylienės, salėje vienintelio asmens asmeniškai pažinojusio poeta, papasakojimas apie jos pažintį su Mačerniu. Abu jie dalyvavo ateitininkų literatų korporacijos „Šatrija“ veikloje – ruošė programas, laužus, susibūrimuose kalbėdavo apie gyvenimo prasmę ir mirtį. Susirinkusiems rašytoja mintinai padeklamavo poeto eilėraščių „Toreador“: „Garsus Toreador, Mirtis baisyji,/Gyvenimo arenoj vaikšto išdidi,/Ji pergalem naujom kasdien triumfoja –/Jai turi pralaimėt sunkioj kovoj visi...“

Švytėjo J. Švabaitė-Gylienė prisiminus jaunystės draugą, o jos žodžiai visus priartino prie poeto sielos ir tų laikų vilties...

Daug kas apgailestavo, kad V. Mačernio minėjimas Pasaulio lietuvių centre, Lemont, sutapo su rašytojos Alės Rūtos-Arbienės minėjimu Jaunimo centre, Čikagoje. Ne vienas būtų norėjęs dalyvauti abiejuose renginiuose.

Korp! Giedra savo veiklą tęs ir toliau. Šiuo metu jos pirmininkė yra Rita Žukauskaitė-Vencloviene, vicepirmininkė – Raminta Rudaitytė-Marchertienė, sekretorė – dr. Ramunė Juozėvičiūtė-Račkauskienė, izdinininkė – Rūta Urbutytė-Kilienė.

Susirinkusieji dėkojo rengėjoms už prasmingai praleistą popietę. Klausytojai gaudė kiekvieną programos atlikėjo žodį – ne kartą jiems buvo priminta neužmiršti naudotis mikrofonu, idant žiūrovas nepraleistų poeto perliukų.

Ilgametis amerikietiškos ir lituanistinių mokyklų mokytojas, dažnai ir dabar mokinių šiltai prisimenamas F. Strolia džiaugėsi, jog galėjo ne tik dalyvauti šventėje, bet ir po jos nuvykti į anūkės gimtadienio šventę. T. ir F. Stroliaus užaugino 4 sūnus. Maestro sakė, kad kiekvieną kartą, kai reikia rinktis – kūryba ar šeima – jiedu su žmona renkasi šeimą. „Taip ir bėga mūsų dienos – tarp šeimos, kasdieninių darbų, dvasinės atgailos, pasirinkimų tarp vertybių gyvenimo kryžkeliuose“, – sakė muzikas.

Popietės dayviai dar kartą įsitikino – V. Mačernis – su mumis, V. Mačernis – žiburėlis, šioje žemėje gyvenęs vos 23 metus ir 133 dienas...

Vytauto Mačernio 90-mečio minėjimo programos ruošėjai ir dalyviai. Dainos Čyvienės nuotraukos

LIETUVOS IR PASAULIO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

Per „Gerumo dieną“ paaukota beveik 2 milijonai litų

Per „Gerumo dieną“ pasirodė arti 60 atlikėjų.

ELTA nuotr.

Vilnius (ELTA) – LNK televizijoje balandžio 22 d. surengtos labdaros akcijos „Gerumo diena“ metu žiūrovai paaukojo 1,9 mln. litų. Tačiau tai – ne galutinė surinkta suma, nes dėl didelio skambučių srauto sutriko telefono ryšys. Tiksliai paaukota suma bus paskelbta vėliau.

Šiemet visos teleryšių bendrovės atsisakė savo skambučių aptarnavimo kaštų, todėl visi pinigai, kai tik bus apmokėtos telefono sąskaitos, pasieks vėžį gydančias ligonines. Tiesioginiame eteryje vykusios akcijos metu pasirodė beveik 60 atlikėjų, kurie savo dainas skyrė visiems, kovojantiems su viena klastingiausių šio meto ligų – vėžiu.

Per „Gerumo dieną“ buvo kviečiama aukoti vėžio diagnostikos ir gydymo technikai, kurios gyvybiškai trūksta. Lėšos bus paskirstytos keturioms didžiausioms vėžį gydančioms ligoninėms.

Iš viso per aštuonias „Gerumo dienas“ paaukota 11.629,092 litai, už kuriuos nupirkta būtiniausias medicininės įrangos.

Užsieniečiams siūloma apmokėti magistro studijas Lietuvoje

Vilnius (BNS) – Švietimo ir mokslo ministerija (ŠMM) tikisi studentus iš trečiųjų šalių pritraukti finansine parama – siūloma keturiems magistrantūros studijas Lietuvoje įstoiantiems užsieniečiams ne iš Europos Sąjungos (ES) šalių padengti studijų įmoką ir skirti 1,300 litų siekiančias stipendijas. Dar keturi trečiųjų šalių piliečiai galėtų gauti tik minėto dydžio stipendijas. Parama būtų skiriama dvejus metus, ją galėtų gauti nuolatinę studijų formą pasirinkę užsieniečiai.

„Numatyta parama teikti užsieniečiams, bakalauro laipsnį įgijusiems savo šalies aukštosiose mokyklose. Tikimasi tokiu būdu pritraukti

gabius trečiųjų šalių piliečius antrosios pakopos nuolatinės studijų formos studijoms, kurie gebėtų drauge su Lietuvos mokslininkais vykdyti mokslinius tyrimus, dalyvautų projektuose, esant poreikiui vykdytų tyrimus integruotuose mokslo, studijų ir verslo centruose (slėniuose) vystomomis temomis“, – aiškina ŠMM.

Iki šiol trečiųjų šalių piliečiai galėjo paramą gauti atskirais atvejais, o siūlomu nutarimu parama taptų sistemine. Iki šiol trečiųjų šalių piliečiai būdavo remiami iš kokių nors specialiųjų fondų, tai dažniausiai būdavo dviejų ministrų susitarimas. Lietuvoje šiuo metu studijuoja apie 4,000 užsieniečių.

Prezidentė atsisako atleisti N. Venckienę iš teisėjos pareigų

Vilnius (ELTA) – Prezidentė Dalia Grybauskaitė nusprendė atsisakyti atleisti Neringą Venckienę iš Kauno apygardos teismo teisėjos pareigų, nes pasigedo tą siūliusio Teisėjų garbės teismo išvadų pagrįstumo. „Teisėjos pasisakymai nederami ir garbės teisėjų bendruomenei nedarą, tačiau Teisėjų garbės teismo siūloma nuobauda neatitinka teisėjos prasižengimo“, – sakė D. Grybauskaitė.

Teisėjų garbės teismas sprendimą, kuriuo siūloma atleisti teisėją iš darbo, priima pirmą kartą nepriklausomos Lietuvos teismų istorijoje. Šalies vadovės teigimu, tokia nuobauda nebuvo siūlyta už kur kas didesnius teisėjų prasižengimus, padariusius didelę žalą visuomenei ir valstybei.

Pagal Teismų įstatymą prezidentui atsisakius atleisti teisėją iš darbo, drausmės byla gražinama Teisėjų garbės teismui, kuris privalo nagrinėti bylą iš naujo.

Teisėjų garbės teismas nusprendė, kad N. Venckienė šturkščiai pažeidė Teisėjos etikos kodekso reikalavimus, pažemino teisėjo vardą ir padarė žalą teismų autoritetui visuomenėje. Teismas įvertino N. Venckienės pasisakymus, surašytus dienraščio „Kauno diena“ straipsnyje, kaip neleistinus, neatitinkančius santūrumo ir mandagumo reikalavimų. Teisėjų garbės teismas taip pat atkreipė dėmesį į N. Venckienės kalbas po to, kai buvo paskelbtas Panevėžio miesto apylinkės teismo teisėjų kolegijos sprendimas.

Garbės teismas mano, kad jos pasisakymas būtent apie Panevėžio miesto apylinkės teismo teisėjų kolegijos narius vertinamas kaip užgaulus, nemandagus, netaktiškas, išreikšta neigiama nuomonė apie konkrečius teisėjus, ir jie viešai apkaltinti. Garbės teismo nariai pabrėžė, kad N. Venckienės išsakyti kaltinimai vieši, bet juose nėra jokių jos teiginius pagrindžiančių faktų.

Kultūros ministerija ketina nutraukti sutartį su PST dėl Valdovų rūmų

Vilnius (BNS) – Kultūros ministerija nusprendė nutraukti sutartį su Panevėžio statybos trestu (PST) dėl Valdovų rūmų statybos Vilniuje, pranešė „Lietuvos ryto“ televizija. Pasak kultūros ministro Arūno Gelūno, tai greičiausiai visiškai palaidos viltis bent jau pirmąjį rūmų atkūrimo etapą baigti iki 2013 m., kai Lietuva pirmininkaus Europos Sąjungai.

„Po daugybės diskusijų manau, kad aš, kaip ministras, priimsiu sprendimą nutraukti sutartį su PST, įpareigojant juos iki sutarties nutraukimo pabaigti labiausiai neatidėliotinus darbus“, – sakė A. Gelūnas.

Darbai Valdovų rūmuose jau keli mėnesiai sustabdyti. Tai padaryta, kai Viešųjų pirkimų tarnyba sutartyje su rangovu PST aptiko daug pažeidimų ir pareikalavo sutartį nutraukti. Kultūros ministerija iki šiol Vyriausybei siūlė dabartiniam rango-

vui leisti baigti pirmą etapą ir įrengti 53 proc. rūmų, o vėliau spręsti, kas turėtų baigti likusią pastato dalį.

PST skaičiavimu, pirmam Valdovų rūmų etapui baigti reikia apie 32 mln. litų. Valstybės kontrolė, pernai atlikusi Valdovų rūmų atkūrimo veiklos patikrinimą, nustatė, kad atstatymas vykdomas nerezultatyviai, darbai nebaigti iki numatyto laiko, lėšos naudotos neefektyviai, istoriniai menotyriniai tyrimai buvo neveiksmingi, kai kurie archeologiniai tyrimai vykdyti tyrinėtose vietose, projektavimo darbai pabrango nuo 6 mln. iki 16 mln. litų, muziejus dirba nepripažintu naudoti pastate.

Valdovų rūmų atstatymo kaina per dešimtmetį padidėjo daugiau nei tris kartus – nuo 114 iki 367 mln. litų. Dėl galimų įstatymų pažeidimų kreiptasi į Generalinę prokuratūrą.

Prancūzija planuoja įvesti sienų kontrolę

Paryžius (BNS) – Prancūzija pageidauja, kad būtų palengvinta galimybė įvesti sienų su kitomis Europos Sąjungos (ES) šalimis kontrolę, siekiant pažaboti migrantų antplūdį. Ši problema tapo ypač aktuali, migrantams masiškai plūstant iš sukilimo apimto Tuniso ir Libijos.

„Mums atrodo, kad turėtume pagalvoti apie galimybę įsikišti ir laikinai atšaukti laisvo judėjimo režimą, kol šie pažeidimai tęsis“, – sakė vienas Prancūzijos prezidento Nicolas Sarkozy kanceliarijai artimas šaltinis.

Tuo tarpu Italija nurodė, kad šiemet į jos teritoriją atvyko jau 26,000 migrantų, bėgančių nuo smurto Libi-

joje ir neramumų Tunise bei Egipte. Patekę į Šengeno erdvę, tarp kurios narių galioja laisvo judėjimo režimas, migrantai gali laisvai vykti į bet kurią iš 25 jos šalių.

Prancūzija neseniai buvo uždraudusi įvažiuoti traukiniais iš Italijos, vežantiems migrantus iš Afrikos, o Roma apkaltino savo kaimynę pažeidus Šengeno sutarties punktą dėl laisvo judėjimo.

Tačiau Europos Komisija pripažino, kad Paryžiaus sprendimas buvo teisėtas. Šengeno sutartis leidžia laikinai atkurti sienų kontrolę, jeigu tai yra būtina saugumui užtikrinti – pavyzdžiui, per olimpinės žaidynes, taip pat kilus laikinoms grėsmėms.

Japonijoje nelaimės aukų skaičius perkopė 14,300

Tokijas (BNS) – Per kovo 11 d. stiprų žemės drebėjimą ir cunamį Japonijoje žuvo 14,340 žmonių, naujausias duomenis paskelbė nacionalinė policijos agentūra. Žinybos duomenimis, daugiausia žuvusiųjų yra Mijagio prefektūroje – 8,669 žmonės. Ivatės ir Fukušimos prefektūrose, kurios taip pat labai nukentėjo nuo nelaimės, žuvo 4,160 ir 1,448 žmonės.

Nurodoma, kad 84 proc. kūnų jau atpažinti. Dingusiųjų be žinios sąrašuose taip pat daugiausia minėtų prefektūrų gyventojai. Juose pateikiami duomenys apie 11,889 dingusius asmenis. Nukentėjusiųjų sąrašė randa mi 5,314 žmonės.

Šią savaitę prasideda per nelai-

mę dingusių žmonių paieškos operacija. Joje dalyvaus savigynos pajėgos kartu su amerikiečių kariškiais. Operacijoje dalyvaus 25,000 japonų karių, policijos ir pakrančių apsaugos pajėgos, taip pat 90 sraigtasparnių ir 50 laivų. Paieškos operacija vyks pakrantės rajonuose ir trijų prefektūrų – Mijagio, Ivatės ir Fukušimos – akvatorijose. Taip pat paieškos grupės 30 km spinduliu apieškos teritoriją prie avariją patyrusios Iosios Fukušimos atominės elektrinės. Nacionalinės policijos agentūros duomenimis, Japonijos evakuacijos centruose lieka apie 145,000 žmonių, iškeldintų iš sugriautų ir radiacija užkrėstų šalies rajonų.

Ketinama įvesti apribojimus Sirijos valdžiai

Briuselis (BNS) – Europos Sąjungos ir JAV atstovai turi taikyti apribojimus Sirijos oficialiems asmenims, kaltiems dėl demonstrantų nužudymo, sakoma pranešime, paskelbtame valdančiosios organizacijos „Human Rights Watch“ tinklalapyje.

„Po kruvino susidorojimo praėjusią savaitę nepakanka tik pasmerkti smurtą. Kadangi Sirijos valdžia pasirinko strategiją tiesiai šaudyti, tarptautinė bendrija turi imtis apribojimų prieš tuos, kas įsakė šaudyti į demonstrantus“, – sakė „Human

Rights Watch“ programos Artimiesiems rytams direktoriaus pavaduotojas Joe Stork.

Teisių gynėjai taip pat paragino surengti skubų JT Saugumo Tarybos pasitarimą dėl padėties Sirijoje. Jos nuomone, JT turi surengti Sirijos saugumo pajėgų įvykdyto šaudymo į taikius demonstrantus tarptautinį tyrimą. Kaip teigia „Human Rights Watch“, per masines protesto akcijas Sirijoje balandžio 22 dieną vietos saugumo pajėgos nužudė ne mažiau kaip 76 protestuotojus.

ŠVENTADIENIS

Šventos Velykos

Kas gimsta iš nieko

Kun. JULIUS SASNAUSKAS, OFM

Kylant senamiesčio gatve, pro atviras bažnytelės duris ateina liturgijos garsai. Skaitoma Evangelija, vienas iš Didžiosios savaitės pasakojimų. Skaitantysis bando pamėgdžioti paslaptį ir kilnumą. Nelabai veikia. Nesustok, įsakmiai liepia vidinis balsas. Bet nuo paties naratyvo neišsiskusi. Įsijaučiame į velykinius vaidmenis. Jų autorius žinojo, kad iki laikų pabaigos palieka mus šioje scenoje. Surištus su tuo, kuriam duota visa valdžia mūsų atminčiai. Ir užtikrinta baigiamoji triumfo arka.

Priešais aną šventovę, kitoje gatvės pusėje, kur susimetė nauja religinių reikmenų *boutique*, prieš daug metų tamsiame ir drėgname bute su šeima gyveno lenkas Kazikas, šiek tiek vyresnis mano kiemo draugas. Nelabai prisimenu jo veidą, tik išaugtą rudą paltuką ant lietuvių pečių. Be visų kitų kiemo nuotykių, su Kaziku ir dar vienu kaimynų paugliu pirmąsyk gyvenime išlakėm du butelius vyno, pigaus tuometinio *rašalo*. Karininkų namų sodelyje, romantiškai apsnigtame mediniame paviljone. Švenčių proga, mat buvo kovo 8-oji, tarptautinė moters diena. Paviljonas seniai nunyko, kartu su karininkais ir sportininkų statulomis. Išpuoselėtai pavasario take-liais ten dabar žvaliai kursuoja ponis prezidentė bei jos svečiai. Turbūt nebėra pasaulyje ir ano *rašalo*, kuris tąsyk vietoj šventinės nuotaikos atnešė tik pylos ir kitų blogumų.

O kur Kazikas? Ten, kur paviljonas ir statulos? Prasigėrė, degradavo kaip ne vienas iš ano mūsų būrio? Bomžauja čia pat neatpažintas? O gal išėjo į žmones? Pro jo buvusio buto langą, dabar jau platą kaip bažnyčios, spindi dieviškoji *miseri-cordia*. Gailestingumo metų dekoracijos. Juo netikėtesnė vieta, juo geriau užuominai apie mus persekiojančią mielaširdystę. Man patinka. Labiau nei maldos ir giesmės per garsiakalbius kitapus gatvės. Evangelija ištreniruoja skeptišką požiūrį į tai, kas pernelyg tikra. Noriu palyginimo.

Kodėl Priskėlimo atgarsius reiktų gaudyti bažnytinuose choruose, šventumo ir teismo imitacijose? Religijos institutas išdavė ir pasmerkė Jėzų. Ant Golgotos kalno religija nusigrėžia nuo kenčiančio Dievo Tarno ir palieka jį Mozės Įstatymo prakeikimui. Tie, kurie jį mylėjo ir liko jam ištikimi, tą valandą trauksis nuo bet kokios religinės retorikos. „Moterie, štai tavo sūnus... Štai tavo motina.“ Viskas nupuolę į pačias pažemes, nuogą ir skaudžią žmogystę. To ir galėtum laukti iš Žmogaus Sūnaus misijos. Vienąsyk jis jau kritęs iš aukštybių pas mus. Po mirties žengsiantis dar žemiau, į pragarus. Ir kai evangelistai vaizduos jį prisikėlusį ir susitinkantį su savaisiais, dvelks sodais, kvapniaisiais tepalais, moterų ašaromis, kelio dul-kėmis, vakariene, uždususių apaštalų prakaitu, įkapių drobulėmis,

vienatve ir draugyste, baime ir džiaugsmu. Žinoma, ir meile, jos čia tiek daug, kad neįjauki, o Kryžiaus kelio meditacijas šiemet rašiusi sesuo vienuolė prabilė apie ištisą *meilės geometriją*. Drovusis Dievas Velykų istorijoje kažin kaip nesusitvardo, lyg gimnazistas kartoja Giesmių giesmės posmus, išsiduoda.

Kada tik mėgindavau pasodinti Velykas į bažnytinį suolą, jos po kurio laiko sprukdavo lauk, pasislėpdavo, nežinia pas ką svečiuodavosi ir su kuo linksmindavosi. O paskui, žiūrėk, kyšteli nosį iš už kampo, lyg šaipytųsi. Taip nutraukiau velykinius dirigavimus. Nebeerzina nė laisvamaniai zuikučiai ar margučiai. Nesakau, kad Priskėlimo pasidarė daugiau ar kad jis dabar lengvesnis. Vienas vyskupas lygino tikėjimo žinią su gyvulio jaunikiu, kurio nenu-laikysis savo rankose; jis spurda, veržiasi tolyn, ieško kito glėbio. Turbūt ir Velykų naujienai, jeigu ją išpažįsti, lemta panašiai laigyti po mūsų ašarų klonį. Bažnyčia, kad ir nėra jos gimtinė, jos garbei kels vėliavas ir muš būgnus, giedos ir pamokslaus. Bet lygiai taip pat turės palikti jai nežabotą laisvę ir galimybę prisirišti prie to, ką ji buvo pasirinkusi savo pirmąją dieną. Alsų, prislopintą pažemių turinį. Žmones ir jų aplinkybes, kur paslaptis ir kilnumas gimsta iš Dievo plano, o ne iš sakyklų.

Kristaus prisikėlimas visuomet kreips mintis į pasaulio sukūrimo misteriją, ne veltui ši sakmė iš Pradžios knygos pasigirsta Velyknakčio pamaldose. Prsidėjome iš nieko, *ex nihilo*, kaip sakė scholastai. Tas pats *niekas* glūdi Jėzaus kape, užristas religijos akmeniu. Auštanti naujosios Dievo kūrybos diena toje vietoje leis išsvysti ir atpažinti naująjį Adomą, mirties ir nuodėmės nugalėtoją. O su juo – ir nesuskaitomą daugybę tuo pačiu *nieku* paženklintų mūsų istorijos, mūsų likimų fragmentų. Pagal apaštalą Paulių, Kristaus prisikėlimu įvykdytas perversmas bus ir toliau, Dievas toliau kryptingai rinksis, kas kvailla, silpna, kas žemos kilmės ir paniekinta, ko *visai nėra*. Kad apreikštų save ir nuvainikuotų akmenų raičiotojus. Kad taptų įmanoma, pasikliovus Kristumi, savo gatvėse prisiskauti ir prikelti tai, kam paskelbti išnykimo, nevertumo, nereikalingumo nuosprendžiai.

Šventų dalykų parduotuvė mano vaikystės gatvėje įsitaisiusi ten, kur kitados gyventa Kaziko, vilkėjusio palaikį paltelį, ir bus šiemet tuo palyginimu, per kurį vėl sveikinsiu Velykas. Didžiojo *nieko* šventę. Kiekvienam vis kitoki, seną ar naują mums dovanotą plotelį, kuriame po nakties, po kryžiaus pasirodo bestovės nepralenkiamas meilės geometrijos meistras.

Vitrinoje įrėmintą dieviškoji *miseri-cordia* merkia savo tamsią akį pirmyn ir atgal judančiam miestui. Nei nuotraukose, nei atmintyje neišlikusiu Kaziko veidu.

Bernardinai.lt

Gyvenimo nuotrupos

JUSTINAS PIKŪNAS

Nr. 8

Tačiau kiek galėjau, tiek ir dirbau, – įtemptai ir su pasišventimu bei meile. Kūrybingai galėjau triūsti gal 2–3 val. priešpieť ir apie 2 val. popiet. Organizacinių komiteto darbų, lengvos mokslinės skaitybės, studentų rašto darbų, tezių ir disertacijų tikrinimo nepriskiriu tikroms darbo valandoms; lygiai taip pat, kaip ir laikraščių ar žurnalų skaitymo lietuvių, vokiečių, prancūzų ir anglų kalbomis. Kartais, reikalui verčiant, pabandydavau dirbti žymiai ilgiau, bet tuojau sulaukdavau poilsio ir miego problemų. Po tokių naktų būdavo dar sunkiau ką nors reikšmingo planuoti ar sutelktai dirbti – krisdavo užsiėmimų kiekybė, tuo labiau kokybė.

Sukūrus šeimą užsiėmimų žymiai padaugėjo. Tuo labiau, kad buvau gyvai įsijungęs į lietuvių organizacijų veiklą, į universiteto ir mokslo draugijų siekius ir darbus. Kaip ekspertas neatsisakydavau psichodiagnostikos ir psichoterapijos valandų. Vienam šeimoje dirbant reikėjo papildomų pajamų.

Regina ir Justinas Pikūnai.

Ištisus dešimtmečius buvau aktyvus Ateitininkų federacijos (AF), mokslo draugijų, JAV Lietuvių Bendruomenės ir parapijų veikloje. Su kitais Bendruomenės kūrimo vienminčiais (dr. Pr. Padaliu, Alfonsu Naku, Rože Ražauskiene) 1953 m. suorganizavome Detroit LB apylinkę ir Michigan LB apygardą. Po kelių mėnesių buvau išrinktas Detroit apylinkės pirmininku.

Darbas ateitininkijoje prasidėjo Lietuvoje 1935 m. 1939 m. buvau Marijampolės moksleivių kuopos pirmininkas, 1940 m. pavasarį mane ateitininkams išrinko moksleivių globėju. Tuomet Dievo, Tėvynės ir idealų meilė gyvai degė mano širdyje. Dažnai lūpos kalbėjo ir širdis jautė maldos žodžius. 1940 metais sovietams užplūdus Lietuvą, ne-

ėmiau tarybinio paso, nebalsavau rinkimams vykstant. Lietuvos padėčiai keičiantis, prisimindavau romėnų motto: „*Dulce est pro patria mori.*“ Taip, mirti už Tėvynę nebūtų baisu, nors ir „juoda žemė akis uždengtą“.

Planuotą Marijampolės moksleivių ateitininkų vadovavimo veiklą suardė sovietų okupacija. Daug ką gąsdino komunistų slaptosios sekimo tarnybos, daugėjantys suėmimai... Trūkinėjo ryšiai. Moksleiviai išvažinėjo į tėviškes. Atstumus didino vasaros atostogų dienos. Ne visi sugrįžo naujiems mokslo metams. Marijonų gimnaziją užvaldė rusų kariškiai. Vienas po kito katalikiškų organizacijų veikėjai dingdavo be žinios. Kalėjimai pilnėjo, prasidėjo masinės tremtys į Sibiro tundras. Galop, po metų chaoso, 1941 m. birželį, prasidėjo karas, sekė vokiečių okupacija. Krašto ekonomika pradėjo blogėti tuojau po sovietų įvykdytos okupacijos 1940 metais. Ekonominę padėtį šalyje labai sunkino ir vokiečių okupacija. Kaune būnant studentu laikas nuo laiko trūko bet kokio maisto. Už maisto korteles parduotuvėse retai kada buvo galima duonos nusipirkti. Tuo metu man daug padėjo Stasio ir Stasės Buškevičių šeima. Sesuo Sofija kartas nuo karto atgabendavo kaimiškų produktų. Be jų pagalbos nežinau, kas būtų buvę. Nedaug liko ir draugų – jie pasklido po plačią Lietuvos padangę. Ateitininkų veikla įgijo religinį foną. Susitikdavome po sekmadienio pamaldų persimesti viena kita veiklos mintimi, padrašinimu neapleisti savo idealų, pasitikėti Dievo apvaizda.

Atsidūręs tremtyje Miunchene dalyvavau Ateitininkų federacijos atkūrimo uždaviniuose. Jiems vadovavo dr. Adolfas Damušis, Vytautas Vardys, kiti. Diskutavome dėl vaikų įjungimo į ateitininkų gretas. Teigiama vertinau tokį pokrypį. Ateitininkijos siekais ir idealais gyvenau. 1947–1949 m. buvau Studentų ateitininkų sąjungos (SAS) Centro valdybos pirmininkas, tuo pat metu dalyvavau „Kęstučio“ korp. atkūrimo, buvau išrinktas jos pirmininku. JAV kelerius metus vadovavau Detroit AS veiklai; taip pat buvau išrinktas AF vadu (1967–1973). Tuomet man rūpėjo visa ateitininkija, plačios jos veiklos apimtys ir gausūs uždaviniai. Ją drebino stipriai besikeičiantis laiko dvasia. Juodaodžių judėjimas pietuose studentams kėlė mintį, ką vėliau pasirinkti: važiuoti į Dainavą ar į Alabamą valstiją? Trejus metus pirmininkavau Ateitininkų studentų sąjungai.

Dalyvavau Lietuvių katalikų mokslo akademijos (LKMA) ir Michigan Mokslo akademijos veikloje; politiniuose Pavergtųjų tautų bei Baltijos tautų darbuose. 1949–1950 m. buvau „Pax Romana“ vykdomosios tarybos nariu, skatinau ją plėsti tarptautinę studentijos veiklą, kreipti daugiau dėmesio į Pavergtųjų tautų studentų sąjungas, jų reikmes. Dalyvavau šios organizacijos suvažiavimuose, kviečiau ją tremtinių sąjungoms skirti daugiau knygų, stipendijų ir kitokios pagalbos.

Bus daugiau.

SVEIKATA

Arbatmedžio aliejus

GYD. ONA RADZEVIČIENĖ

Kuo vertingas arbatmedžio aliejus?

Didysis keliautojas kapitonas James Cook arbatmedį (angl. tea tree), pirmą kartą pastebėjo 1770 metais, kai išsilaipinęs Botaniko paplūdimyje iš jo kvapnių lapelių išvirė arbatos savo jūreiviams. Pastarieji išvarginti ilgos kelionės ir ligų, išgėrę arbatos, pajuto, kad jų savijauta žymiai pagerėjo. Botanikas J. Bank tyrinėjo šio augalo gydomąsias savybes. 1920 metais Australijos chemikas dr. Penfort, atlikęs klinikinius tyrimus su žmonėmis, įrodė ypatingas arbatmedžio aliejaus profilaktines ir gydomąsias savybes. Arbatmedis pradėtas naudoti klinikinėje praktikoje kaip antiseptinė priemonė 1930 metais Australijoje. 1937 metais buvo aprašyta nemažai ligų, kurios sėkmingai gydomos arbatmedžio aliejumi.

Arbatmedžio aliejus – gelsvas, stipraus kvapo ir skonio skystis, yra natūralus antiseptikas, veikiantis dezinfekuojančiai, pasižymi fungicidiniu ir bakteriocidiniu poveikiu (naikina grybelius ir bakterijas), mažina skausmą. Arbatmedžio aliejus skatina normalios bakterinės floros bei odos atsinaujinimą, nesukeldamas šalutinio poveikio sveikatai. Arbatmedis (lot. *Malaleuca alternifolia*), iš kurio lapų spaudžiamas šis aliejus, auga Australijoje, drėgnose New South Wales žemėse. Kai krūmas pasiekia 5–7 metrų aukštį, iš šviežiai nuskintų smulkių šakelių distiliuojant gaminamas arbatmedžio aliejus. Beje, iš vieno arbatmedžio krūmo išgautas ekstraktas telpa į mažytį 25 ml buteliuką. Vėliau arbatmedžio aliejų ir iš jo gaminamus produktus pradėta papildyti pipirmėtės, žaliosios arbatos ištrauka, alavijų, persikų kauliukų, šaltalankio aliejumi, provitaminu B5, glikerinu ir kitomis medžiagomis.

Gydomasis arbatmedžio aliejaus poveikis

Arbatmedžio aliejų reikalinga turėti namų ar kelionės vaistinėlėje. Peršalus juo sėkmingai malšinamas gerklės skausmas. Aliejus padeda esant įvairiems odos pažeidimams – juo galima gydyti įtrūkimus, nudegimus, pūsleles, nubrozdinimus, netgi egzema, dermatitą, pėdų ir nagų grybelį.

Pažeistą odos vietą gerai nuplaukite vandeniu, patepkite arbatmedžio aliejumi suvilgytu vatos gabalėliu/kamuoliuku. Tai pagreitina gijimą. Aprimus pirmajam nudegusios

vietos skausmui, ją patepkite arbatmedžio aliejumi. Persirgus grybeliu ar jo profilaktikai aliejumi patartina tepti tarpupirščius. Ypač tai svarbu besilankantiems viešuosiuose baseinuose. Arbatmedžio aliejus ir jo produktai labai tinka kasdieninei odos priežiūrai, nes stiprina natūralią apsauginę jos funkciją.

Arbatmedžio aliejus – puiki profilaktinė burnos ertmės priežiūros priemonė, mažinanti dantenų uždegimus, skausmą, patinimą. Šiuo tikslu arbatmedžio aliejaus reikėtų vartoti ne dažniau kaip porą kartų per savaitę. Būklei pagerėjus, patariama daryti pertrauką. Arbatmedžio aliejus tinka gydyti burnos kandidozę (pienligei), o taip pat jos profilaktikai. Aliejus taip pat šalina nemalonų burnos kvapą. Kartais naudojant aliejų stebimas nepageidaujamas poveikis: nestiprus gleivinės sudirginimas, paraudimas, patinimas.

Tie, kurie yra alergiški arbatmedžio aliejui ar jo gaminiams, turėtų šio aliejaus vengti.

Arbatmedžio aliejus kosmetikoje

Arbatmedžio aliejus yra puiki kosmetinė priemonė spuoguotai, riebiai bei sudirgusiai odai prižiūrėti. Šiam tikslui yra sukurta nemažai produktų. Tai veido prausiklis, valiklis, įvairūs kremai. Arbatmedžio aliejus nepatiriamas tiems, kurių oda yra labai sausa. Specialūs šampūnai su arbatmedžio aliejumi naudojami pleiskanų gydymui ir jų profilaktikai, o taip pat kai slenka plaukai. Kosmetines priemones su arbatmedžio aliejumi patariama naudoti, kai yra įaugęs nagas, neblizgantys ar kitaip pakitę nagai, kai sutrūkinėja padų bei delnų oda, prakaituoja kojos.

Arbatmedžio aliejaus naudojimo būdai

* Kai yra pažeistas ne didesnis, kaip delnas odos plotas, aliejus tepamas kosmetine lazdele ant pažeistos vietos.

* Didesniems plotams gydyti, kai yra atviros žaizdos, negyjančios opos, pragulos, arbatmedžio aliejus tepamas atskiestas su šaltalankio aliejumi ar glicerinu santykiu 1:5 ar 1:10.

* Sergant periodonto ligomis, burnos gleivinės uždegimo atveju burnos ertmė skalaujama arbatmedžio aliejaus ir vandens mišiniu (vienas šeštadalis stiklinės vandens ir 2–3 lašai aliejaus).

Paruošta remiantis: Sveikas žmogus.lt ir Farmapedia.lt.

AKIŲ LIGOS

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos susitarus
Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DANTŲ GYDYTOJAI

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

Dr. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101
Valandos susitarus

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

SKELBIMŲ SKYRIUS
TEL. 773-585-9500

LIETUVIŲ FONDO AUKOTOJAI

Nuoširdžiai dėkojame 2010 m. kovo mėn. Lietuvių Fondo aukotojams, kurių dosnumo dėka, LF kapitalas padidėjo \$26,600.00 suma! Maloniai kviečiame visus remti Lietuvių Fondą.

Mūsų tauta – mūsų ateitis.
LF Vadovybė

- \$5.00 de Sa Pereira, Moacir, MA (\$105).
- \$10.00 Badaraitė, Živilė, IL (\$10); Kuolas, Augis, CA (\$220); Mackevičiūtė-Naujokas, Agnė, IL (\$120); Mickus, Giedrė E., CA (\$10); Sandino, Monika, MD (\$10); Savickienė, Daiva, CA (\$300); Velo Berkovic, Nicolas, Uruguay (\$150).
- \$20.00 Kamantas, Vytautas ir Gražina, MI (\$3,860); Matulis, Dr. Daumantas, (\$120); Railaitė, Neringa, CA (\$1,370); Zavadsky, Maksim, VA (\$20).
- \$25.00 Blei, Betty K., IL (\$25); Laučius, Henrikas ir Ilona, MI (\$840).
- \$50.00 Dundzila, Antanas, FL(\$1,750); Mickevičius, Sofija Zota, IN (\$4,055); Mikaitis, Vilius ir Violeta, IL(\$50); Nalis, John ir Janina, IL (\$50); Pužinauskas, Ona, IL (\$50); Sidrys, Dr. Linas ir Rima R., IL (\$870); Stančikas, Bronius ir Mikalina, CA (\$1,050); Timas, Audronė, IL (\$50).
- \$75.00 Ann M. Ross, Eric F. Svandra, IL (\$75).
- \$90.00 Employees of LaGrange Park Library, c/o Dixie Conkis, IL (\$90).
- \$100.00 Buivys, Daina, MD(\$1,000); Bureika, Rita M., CA(\$300); Cox, Alex F ir Lynne Lory, PA (\$100); Cox, Magdelynne Jane, PA (\$100); Gedgaudas, Violeta ir Mindaugas E., CA (\$3,894); Jatulis, Viltis A., CA (\$100); Kuolas, Almis ir Danguolė, MA (\$5200); Lickūnas, Artūras, MD (\$100); Raulinaitis, Julius ir Irena, CA (\$850); Sabaliūnas, Darius, OH (\$100); Vygantas, Dr. Mindaugas ir Dr. Austė, IL (\$18,100); Žemaitaitis, Romas ir Marija, CA (\$100).
- \$150.00 Plukienė, Genovaitė, CA (\$350).
- \$200.00 Armanavičiūtė, Vaida, IL (\$400); Polikaitis, Antanas ir Dalilė, CA (\$1,535).
- \$275.00 Matz-Sarkaitė, Irena, NE (\$575).
- \$500.00 Dr. Kriauciūnas, Romualdas, MI (\$2,635); Tijūnelis MD, Marius, MI (\$1,500).
- \$22,806 Dennis, Kenneth J., VA (\$70,405.16) TESTAMENTINIS PALIKIMAS.

(Skliausteliuose — iš viso įnešta į LF į asmeninę narystę.)

Atminimo įnašais pagerbti ir įamžinti LF: a.a. Barienė, Elena (IL); a.a. Dr. Degutienė, Palmira(LT); a.a. Matz, Jerry (NE); a.a. Bartkus, Eugenijus (IN); a.a. Kriauciūnienė, Rožė (MI).

Nauji LF nariai: Bimbiris, Alfons (ID); Cox, Alex F (PA); Cox, Magdelynne Jane (PA); Degutyte, Elzvyta (LT); de Sa Pereira, Moacir (MA); Griganavičius, Šarūnas (IL); Lickūnas, Artūras (MD). **Nauji LF nariai-kandidatai:** Badaraitė, Živilė (IL); Sandino, Monika (MD); Zavadsky, Maksim (VA).

- Įsirašykite ir įrašykite artimuosius į Lietuvių Fondo narius.
- Pažymėkite svarbias progas fondo įnašais-gimimus, krikštynas, gimtadienius, mokslo baigimus, šventes, vedybas, jubiliejus.
- Atminimo įnašais pagerbkite mirusiuosius.
- Rašydami testamentus, bent dalį turto palikite Lietuvių Fondui.

Priimame kreditines korteles

LIETUVIŲ FONDAS – LITHUANIAN FOUNDATION, INC.
A NOT-FOR-PROFIT TAX EXEMPT ILLINOIS CORPORATION, Fed. ID# 36-6118312
14911 127TH ST., LEMONT, IL 60439, USA
Tel. 630-257-1616 * admin@lithfund.org * www.lithuanianfoundation.org

Wanted:
Dental Tech all phases
40 hrs. Call Chris at
815-838-5424

Fabric Installer / Apprentice
– Women / Men apply, Speak
English, \$10/Hour, Palatine
(847) 202-0642

Važiuosime protingais greitkeliais

VIKTORAS JAUTOKAS

Pastaruju metu vis daugiau ir daugiau gaminama protingų (smart) reikmenų. Atrodo, kad netrukus protingi reikmenys patys pradės gaminti kitus, taip pat protingus reikmenis. Gal tada žmonėms nebereikės visiškai protauti. Jau turime protingus elektros tinklus (apie juos „Drauge“ jau esu rašęs), elektros skaitliukus, telefonus, maisto šaldytuvus, „iLenteles“ („iPads“) ir dar daug kitokių protingų reikmenų.

Eismas ir laikas

Protinga gamyba čia nesibaigia. Išradingi žmonės sugalvoja, kad reikia dabartinius greitkelius pakeisti į protingus. Washington ir Minnesota valstijos jau užsibrėžė kelis greitkelius, o ypač tuos, kur susidaro didelis eismo judėjimas, pakeisti į protingus greitkelius.

keturis milijardus valandų, o sugaištos valandos sunaudoja apie du su puse milijardo galonų kuro. Tad šios priežastys ir pasiūlė mintį sukurti protingus greitkelius.

Protingų greitkelių įranga ir nauda

Mintis, kad greitkelius reikia pakeisti į protingus greitkelius, nėra nauja. Bet ši mintis yra nauja Amerikoje. Anglija, Vokietija ir Olandija jau anksčiau turi protingus greitkelius. Pasaulyje pirmaujanti Amerika šioje srityje nebuvo padariusi jokios pažangos. Todėl Washington ir Minnesota valstijų vadovybė nusiuntė kelių žinovus į Europą, kad šie susipažintų su šia sistema. Sugrįžę su protingų kelių sistema supažindino savo valstijų kelių vadovybę. Po ilgai užtrukusių svarstymų minėtų valstijų vadovai nutarė pakeisti judriausius greitkelius, o ypač tuos, kur dažnai susidaro automobilių susigrū-

Kaip atrodo protingas greitkelis

Kas pusę mylios skersai greitkelio įrengiamas signalo tiltelis (gantry). Žinoma, išdėstymo tarpai priklauso nuo kelio eismo judrumo. Kiekvienas kelias susideda iš kelių eismo juostų, todėl ant tiltelio kiekvienai juostai įmontuojamas šviesos ženklas: žalia rodyklė reiškia, kad juosta laisva, galima toliau važiuoti; geltona – reikės pereiti į kitą juostą, o raudona „X“ raidė įspėja, kad juosta uždaryta. Šalia šių ženklų įrengiama aiški elektroninė lentelė, vairuotojui lengvai perskaitoma. Jei priekyje kelio kas nors atsitiktų, lentelėje bus trumpai surašyta: ką daryti, kokių greičiu važiuoti, norint išvengti susigrūdimų. Žinome, kad važiuodami lėčiau sutaupome kurą, o stovėdami susigrūdimė gaištame savo brangų laiką ir be reikalo naudojame kurą.

Kiekvienas greitkelis turi vieną ar du kelkraščius (shoulders), kurie yra skirti avarijos metu greitajai pagalbai. Įvykus kelyje nelaimei ir uždarius vieną ar daugiau eismo juostų, nurodoma galimybė naudotis kelkraščiais. Tokiu būdu sumažinamas susigrūdimas, lengviau tampa pravažiuoti nelaimės vieta.

Protingame kelyje taip pat įrengti jutikliai (sensors), kurie, surinkę eismo duomenis, perduoda juos į centrinį kompiuterį. Kompiuteris gautus duomenis peržiūri, atnaujina ir tuojau siunčia į eismą valdančius ženklus, kurie nurodo važiuotojams, ką turi daryti.

Pirmasis protingas greitkelis (I-5) septynių mylių ilgumo buvo atidarytas 2010 m. rugpjūtį Seattle mieste, Washington valstijoje. Kaip jau anksčiau minėjau, Washington ir Minnesota yra pirmosios JAV valstijos, pasinaudojusios nauja, Europoje

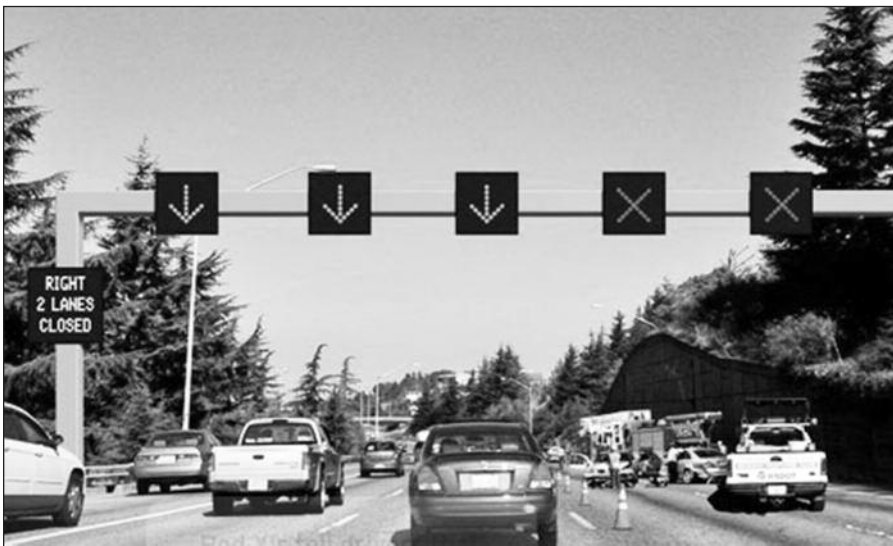
jau išbandyta technologija.

Protingų greitkelių pasisavinimas iš Europos nėra pirmas atvejis. Antrojo pasaulinio karo metu generalas Dwight D. Eisenhower vadovavo JAV karinėms pajėgoms Europoje. Pasibaigus karui, generolui teko važiuoti Vokietijos „Autobahn“ greitkeliais. Jis stebėjosi jų išplanavimu ir galvojo: „Kodėl Amerika vis dar važinėja tokiais senoviškais keliais?“ Po karo grįžęs namo ir vėliau tapęs JAV prezidentu, pasiūlė įstatymą, kad būtų išplėstas greitkelių tinklas tarp valstijų (Interstate Highway System). Plečiant šią sistemą nustatė, kad greitkeliai, einantys iš rytų į vakarus, turi lyginius skaičius, o iš šiaurės į pietus – nelyginius. Šiandien važiuojame generolo Eisenhower Europoje matytais ir Amerikoje įgyvendintais greitkeliais.

Pabaigai

Šiandien, žvelgiant į vėliausią protingąją technologiją, atrodo, kad mums nebereikės daugiau galvoti. Pamenu, kiek reikėjo vargti su logaritmine liniuote (slide rule), kai reikėjo nustatyti dešimtainės trupmenos tašką (lietuviškai – kablelį), o gautas atsakymas buvo tik apytikslis. Dabar be jokio vargo paimi skaičiuotuvą (calculator), kurį ir rankinis telefonas jau turi, surenki reikiamus skaičius, juos sudedi, atimi, padalini ar padaugini ir be vargo gauni teisingą atsakymą. Gali būti, jog ateityje vėliausia protinga technologija bukims mūsų protus, mums nebereikės sukti galvos, o atsakymus gausime vien tik paspaudę mažą taškelį.

Viktoras Jautokas – ryšių inžinierius, žurnalo „Technikos žodis“ redaktorius, ALIAS narys, buvęs jos pirmininkas, JAV LB narys.

Eismo ženklai virš protingo greitkelio.

Ši mintis kilo neatsitiktinai. Tam atsirado kelios priežastys: įvykus automobilių avarijai, kelyje susidaro didelė spūstis, užkertanti vieną ar kelias eismo juostas. Uždarius kelio juostą, atsiranda spūstis, labai greitai sulėtinanti arba net visai sustabdanti eismą, kas gaišina laiką. Žinome, kad laiko sugaišimas yra nuostolingas. Apskaičiuota, kad JAV didžiuosiuose miestuose ir jų apylinkėse per metus žmonės sugaišta apie

dimai, į protingus.

Reikia paminėti, kad jau dabar kai kuriuose JAV greitkeluose elektroniniu būdu parodoma, kiek minučių užtruks nuvažiuoti iki miesto centro ar iki greitkelių sankryžos. Apie įvykusią bet kokią nelaimę, uždarytą kelio juostą, kokių greičiu važiuoti ar į kurį nurodytą kitą kelią pasukti, niekur iškabose neparašoma – tokie greitkeliai dar nėra visiškai protingi.

Seminaras, skirtas užsieniečiams kunigams

Atkelta iš 4 psl.

Kartais įtampa tarp sielovadininkų ir klebono, kunigo ir diakono yra ne kultūrinė, o asmeninė, lyg kunigas jaustųsi esąs pavojuje prarasti autoritetą. Arkivyskupija jau turi paruošusi programą parapijų tarnautojams bei talkininkams, kaip ir dabar užsieniečiams kunigams, kuri padeda vieniems prie kitų priprasti ir vieniems kitus suprasti. Birželio mėnesio seminarai bus skirti tiems patiems užsieniečiams kunigams kartu su pagrindiniais talkininkais, talkininkėmis.

Kitos pastabos

Kaip ir eiliniuose klebonų susitikimuose, taip ir šiame vakare iškilo amerikietiškos tarsenos klausimas. Keli Azijos ir Afrikos kunigai prisipažino, jog jie stengiasi savo tarimą tobulinti, kad žmonės geriau juos suprastų. Čikagoje seminariją baigęs ir 60 metų čia gyvenantis lenkas kunigas į pastabas dėl jo sulenkintos anglų kalbos atsakė, kad jis 24 valandas ir 7 dienas per savaitę stengiasi išlaikyti savo lenkišką tarimą.

Labai malonu, kad šiai užsie-

niečių kunigų programai vadovauja paulistas kun. Bret Hoover, CSP, dėstantis sielovadininkų magistro studijas Loyola University. Jo studentė yra ir Pal. Jurgio Matulaičio misijos parapijietė Grasilda Reinytė-Petkienė, kuri Misijoje rūpinasi paauglių Suvirtinimo ruošia ir suaugusių įkrikščioninimo programa. Dėstytojas žino apie Misiją, kadangi seminarai apima ir studentų sielovadinę patirtį. Kapelionui maloni kard. George pastaba apie Matulaičio misiją, jog „tai – labai gyva bendruomenė“.

Čikagos arkivyskupijoje yra 357 parapijos, 12 misijų, jose dirba 787 vyskupijos kunigai, 163 užsieniečiai kunigai, 787 vienuolių kunigai, 269 broliai vienuoliai, 1966 seserys vienuolės; 203 klierikai mokosi seminaruose. Šešiuose katalikiškuose universitetuose studijuoja 51,000 studentų, 40-tyje katalikiškų gimnazijų mokosi 26,500 mokiniai, 215 pradinė mokyklų – 63,000 pradinukų, pagalbinės tikybos pamokas lanko 237,000.

Tėvas Antanas Saulaitis, SJ – Pal. Jurgio Matulaičio misijos Lėmont, IL kapelionas.

ATLANTIC Express Corp. 1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

<p>Ocean Freight</p> <p>Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.</p> <p>Auto Export</p> <p>Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.</p> <p>Small Packages</p> <p>Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje</p>	<p>Air Freight</p> <p>Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.</p> <p>Trucking</p> <p>Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.</p>
--	---

8801 78th Ave *Bridgeview*, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Bernice Taoras, gyvenanti **Findlay, OH**, kartu su metinės prenumeratoros mokesčiu atsiuntė „Draugui“ ir 50 dol. auką. Tariame nuoširdų ačiū.

A † A PRANUI BARUI

iškeliavus į Amžinuosius namus, nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime su dukrele RENATA, jos vyru KUČU ir anūkėliu.

*Ona ir Vacys Rociūnai
Kristina ir Virgus Volertai
Ligija ir Kristoforas Englertai
Vida ir Arūnas Duliūnai*

Jaunimo centro metinis suvažiavimas

Atkelta iš 5 psl.

Į tai Dovilienė atsakė, jog prieš keletą metų tikybos pamoka vyresniųjų klasių mokiniams daugelio tėvelių prašymu buvo pervadinta į dvasinio auklėjimo pamoką. ČLM direktorė patikino, jog dvasinio ugdymo programa (anksčiau vadinta tikybos pamoka) mokykloje dėstoma nuo 1992 metų, pamokos vyksta kas antrą šeštadienį tiek žemesnėse, tiek aukštesnėse klasėse. „Tai, – teigė direktorė, – yra ta pati programa, kurią prieš porą metų dėstė kun. Gražulis.“

Šiuo metu tikybos pamokas 1–6 klasėse ČLM veda du mokytojai: seselė Laimutė Kabišaitytė ir Janina Prialgauskienė, religinius mokslus studijavusi Lietuvoje. Jos abi taip pat mokinius paruošia Pirmajai komunijai. Lietuvių liuteronų kunigas Liudas Miliauskas dėsto dvasinį auklėjimą 7–10 klasėse. Pasak Dovilienės, kun. Miliauskas pasikviestas prieš dvejus metus, kun. Gražuliui pranešus, jog jis mokykloje negalės dėstyti dėl kitų išipareigojimų. „Aukštesniojoje mokykloje dvasinio ugdymo pamoka nėra tikybos pamoka, – sakė Dovilienė, – tai yra dvasinis auklėjimas tikra to žodžio prasme. Jis [kun. Miliauskas] nedėsto liuteronų tikėjimo.“

Kun. Gražulis mano, jog susiklosčiusi padėtis ČLM pažeidžia žmogaus teises, nes mokykla yra įsikūrusi jėzuitų namuose. Tokia padėtis,

teigė jėzuitas, daro didžiausią gėdą ir prieš pasaulio jėzuitus, ir prieš lietuvius. Jis pridūrė, jog mokyklos išvartyti iš JC tikrai nenorima, nes, pasak kunigo, „mokykla yra mūsų džiaugsmas“.

Sutartis kol kas negalioja, dialogas vyksta

Nors nauja sutartis (tiksliau – senosios papildymas) buvo pasirašyta kovo 27 dieną, neįsigalios, kol nebus patvirtinta Jėzuitų provincijos konsultorių. Savo el. laiške, atsiųstame prieš metinį susirinkimą, jėzuitų provincijolas Gintaras Vitkus rašo: „jokių staigių permainų ir Bylaws keitimų nedarysime (...). Šį klausimą įtraukiau į Provincijos konsultorių posėdžio darbotvarkę, ir aptarsime jį balandžio 28 dieną“. Provincijolas pasiūlė ČLM toliau registruoti mokinius kitiems mokslo metams, o dėl tikybos dėstymo ir jo kokybės, rašo jis, „turėsime kalbėtis ir susitarti“.

Norą kalbėtis ir toliau su jėzuitais bendradarbiauti išsakė ir po sekmadienį vykusių rinkimų išrinkta nauja JC tarybos pirmininkė Marytė Utz, pakeitusi ilgametį jos pirmininką Momkų. Į tarybą buvo išrinkti Reda Blekienė, Audrė Budrytė-Nakienė, Rimas Rekašius ir Milda Šatienė.

Janina Racevičius, gyvenanti **North Riverside, IL**, pratęsdama metinę „Draugo“ prenumeratą paaukojo 50 dol. Labai ačiū už paramą.

Felicia Pliura, gyvenanti **Racine, WI**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė ir 50 dol. auką. Tariame nuoširdų ačiū.

Regina Kazlauskas, gyvenanti **Lemont, IL**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir prie mokesčio pridėjo 50 dol. auką. Nuoširdžiai Jums dėkojame.

Gražina Kenter, gyvenanti **Danbury, CT**, pratęsdama metinę „Draugo“ prenumeratą paaukojo 50 dol. Labai ačiū už paramą.

S. P. Tauras, gyvenantis **Valparaiso, IN**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir prie mokesčio pridėjo 50 dol. auką. Nuoširdžiai Jums dėkojame.

Marija Jankauskas, gyvenanti **Daytona Beach, FL**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė laikraščio leidybai 50 dol. auką. Labai Jums ačiū už paramą.

Irena Veleckis, gyvenanti **Chicago, IL**, pratęsdama metinę „Draugo“ prenumeratą paaukojo laikraščiu 50 dol. Tariame nuoširdų ačiū.

A † A ANTANAS SEREIKA

Mirė 2011 m. balandžio 22 d., sulaukęs gražaus 91 metų amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Gyveno Brighton Park, Chicago, IL, vėliau persikėlė į Willow Springs, IL.

Nuliūdę liko: žmona Ona, sūnėnai Lietuvoje: Antanas Sereika su žmona Lidija, Audrius Sereika su žmona Jolanta, dukterėčia Nijolė Šatienė su vyru ir jų šeimos.

A. a. Antanas priklausė Vytauto Didžiojo rinktinei ir daugeliui kitų lietuviškų organizacijų.

Velionis bus pašarvotas trečiadienį, balandžio 27 d., nuo 3 v. p. p. iki 7 val. vakaro Brady Gill laidojimo namuose, 2929 W. 87th St., Evergreen Park, IL.

Laidotuvių dieną, ketvirtadienį, balandžio 28 d. visus draugus ir artimuosius kviečiame rinktis į Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčią, kurioje po trumpo lankymo, nuo 9 v. r. iki 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios. Po šv. Mišių a. a. Antanas bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Vietoje gėlių prašom aukoti šv. Mišioms.

Kviečiame visus draugus, artimuosius ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Liūdinti žmona

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

Buvusiai Ateitininkų Šalpos Fondo pirmininkei

A † A SIGUTEI KAVALIŪNAITEI MIKRUT

mirus, reiškiamo gilią užuojautą vyrui BERNARDUI, dukrai DANAI, sūnui DARIUI, tėvui JONUI KAVALIŪNUI, broliams GEDIMINUI ir DONATUI su šeimomis bei visiems artimiesiems.

AŠF taryba ir valdyba

A † A SIGUTEI MIKRUT

mirus, reiškiamo gilią užuojautą vyrui BERNARD, vaikams DANUTEI ir DARIUI, tėvui JONUI KAVALIŪNUI, broliams DONATUI ir GEDIMINUI KAVALIŪNAMS, draugams ir pažįstamiems.

Kartu liūdi

*Jurgis ir Dalia Anysai
Jokūbas ir Gražina Gražiai
Vytautas ir Gražina Karaičiai
Marytė Meškauskas
Lolly Thurm*

*Šarūnas ir Audronė Užgiriai
Arvydas ir Audronė Tamuliai*

A † A LEONUI A. SODEIKAI

išėjus į Amžinybę, nuoširdžią užuojautą reiškiau broliui POVILUI su šeima bei kitiems artimiesiems.

Ada Sutkuvienė

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **Socialinių reikalų skyrius Lemonte** maloniai kviečia balandžio 27 d., trečiadienį, 1 val. p. p. atvykti į filmų popietę. Bus rodoma vaizdajuostė „Duo-kim garo“. Filmai rodomi PLC skaitykloje, šalia Bočių menės.

■ **Tautinių šokių grupės „Spindulys“** 35-mečio koncertas „Senosios skrynios paslaptys“ vyks šeštadienį, balandžio 30 d., 5 val. p. p. PLC Jaunimo rūmų salėje. Po koncerto PLC didžiojoje salėje vyks sukaktuvinis pokylis. Pradžią 7 val. v. Bilietus užsisakyti galite tel. 708-349-8432 (Aušra Jasaitytė-Petry).

■ **Balzeko lietuvių kultūros muziejuje** šeštadienį, balandžio 30 d., 10 val. r. vyks klubo „Book-of-the-Month“ susirinkimas. Bus aptariama Antonette Sabonaitis knyga „Unte: Life in the Soviet Union as Seen Through the Eyes of a Child and a Teenager“. Knygą į anglų kalbą išvertė Gerald C. Tamkūtonis. Diskusija vyks anglų kalba, jai vadovaus Sigita Balzekas. Knygą galima įsigyti muziejaus parduotuvėje. Muziejaus adresas: 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629. Mokestis – 5 dol. Daugiau informacijos galite gauti tel. 773-582-6500 arba rasti tinklalapyje www.balzekasmuseum.org.

■ **Amerikos lietuvių Montessori draugija** (ALMD) gegužės 1 d. 10:15 val. r. kviečia pasiklausti Nijolės Cijūnelienės pokalbio-paskaitos „Montesoriška atmosfera šeimoje“, kuri bus skaitoma Pasaulio lietuvių centre, „Žiburėlio“ klaseje.

■ **Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapija** (Marquette Park) maloniai kviečia visus į savo metinį pokylį, kuris vyks gegužės 1 d., sekmadienį, 12 val. p. p. parapijos salėje. Pokylyje dalyvaus buvęs šios parapijos klebonas, prelatas Jonas Kuzinskas. Stalus ar vietas prašoma užsisakyti iš anksto tel.: 773-776-4600. Bilieto kaina 35 dol. Bus meninė programa, vyks loterija. Loterijos bilietai – 10 dol. už knygutę arba 2 dol. už vieną bilietą.

■ **Lietuvių rašytojų draugija gegužės 6 d.**, penktadienį, 7 val. v. kviečia į žurnalisto Algio Vaškevičiaus knygos „Amerika: ir tolima, ir artima“ sutiktuvės Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636).

Sutiktuvėse dalyvaus knygos autorius A. Vaškevičius.

■ **Ar girdėjote, kad į Vytauto Didžiojo** rinktinės Šaulių namus (2417 W 43 Rd. St., Chicago, IL) pasveikinti mamas sugužės pulkas talentingų menininkų – muzikantų, poetų, dainininkų... Kviečiame visus apsilankyti ir patiems viską pamatyti. Renginys vyks gegužės 8 d., sekmadienį, 1 val. p. p. Įėjimas nemokamas! Veiks virtuvė ir baras.

IŠ ARTI IR TOLI...

■ **Alanonas – anoniminis būrelis asmenų**, kurių gyvenimą yra palietusi vienokia ar kitokia skausminga patirtis, susijusi su priklausomybe alkoholiui turinčiais ar turėjusiais asmenimis. Šis savipagalbos ir dvasinės paramos būrelis renkasi kiekvieną sekmadienį 7:15 val. v. Pasaulio lietuvių centre, 101 kambaryje. Kreipkitės į Dainą tel. 630-257-5613.

■ **Lietuvių klubo salėje „Saulės“** lituanistinė mokykla Motinos dienos paminėjimo programėlę rengia pagal lietuvišką tradiciją – pirmąjį gegužės mėn. sekmadienį, gegužės 1 d. pietų metu, o gegužės 8 d. – Motinos dieną pagal amerikietišką tradiciją – Klubas valdyba rengia specialius pietus, kurių metu bus pagerbtos visos motinos ir močiutės. Prašome stalus ar vietas užsisakyti pas Laimutę Alvarado tel. 727-360-1064. Auka – 20 dol.

■ **Kviečiame visus į V. Kudirkos** lituanistinės mokyklos (214 Ripley Pl., Elizabeth, NJ) Atvirų durų dieną, kuri įvyks gegužės 8 d. 9–11 val. r. Po apsilankymo mokykloje 12 val. p. p. kviečiame dalyvauti Šv. Petro ir Pvilo parapijos vaikų choro „Varpelis“ ruošiamoje Mamyčių šventėje. Daugiau informacijos – el. paštu: insakova@yahoo.com.

■ **Šv. Kazimiero parapija ir lietuvių** organizacijos praneša, kad gegužės 7–8 dienomis Šv. Kazimiero parapijoje lankysis vyskupas Gintaras Grušas. Šeštadienį, gegužės 7 d., 3 val. p. p. svečias suteiks Sutvirtinimo sakramentą parapijos jaunimui. Sekmadienį, gegužės 8 d., 10:30 val. r. kun. G. Grušas aukos šv. Mišias Šv. Kazimiero bažnyčioje (2718 St. George S., Los Angeles, CA 90027). Po šv. Mišių – vaisės parapijos salėje. Įėjimas ir vaisės nemokami.

Lietuvių menininkų paroda

„Meno ataka 2011!“ („Art Attack 2011!“)

Gintaro vasarvietėje (15860 Lakeshore Rd., Union Pier, MI 49129)

Penktadienį, **balandžio 29 d.** – parodos atidarymas, vaisės nuo 7 val. v. iki 10 val. v. Šeštadienį, **balandžio 30 d.** – meno paroda nuo 11 val. r. iki 8 val. v. :
1 val. p. p. – Lydija Vaitkus mokys sukurti atviruką, naudojant gamtinę medžiagą (medžiaga bus parūpinta)

2 val. p. p. – Viktė Jankus-Moss supažindins su veltinio vėlimo technika
5–8 val. v. menininkų susibūrimas su vynu
Sekmadienį, **gegužės 1 d.** – nuo 11 val. r. iki 4 val. p. p. meno paroda. 1 val. p. p. Otilija Kasparaitis mokys verti vėrinį (turėti savo karoliukus)

Parodos dalyviai: Taiyda Chiapetta (vitražas, darbai iš natūralių medžiagų), Otilija Kasparaitis (juvelyrė), Aldona Kaminskas (gintaro dirbiniai), Aušrinė Kerr (oda), Raimundas & Raminta Lapšiai (stiklas), Zita Litvinienė (tapyba), Viktė Jankus-Moss (tekstilė), Marius Narbutaitis (skulptūra), Jonė Rakoski (veltinio vėlimas, vitražas, stiklas), Jerry Strub (tapyba) ir Lydija Vaitkus (taikomasis menas).

Daugiau informacijos rasite tinklalapyje www.gintarasresort.com arba gausite tel.: 269-469-3298. Maloniai kviečiame apsilankyti. Renginių valandos nurodytos Michigan laiku (EST).

Krikščioniškasis pasaulis sekmadienį, balandžio 24 d., šventė Kristaus Prisikėlimą. Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje buvo atnašaujamos net trejos Prisikėlimo šv. Mišios. Nuotraukoje tėvas Antanas Saulaitis, SJ, 9:15 val. r. Mišiose, kuriose gražiai giedoja Misijos vaikų choras (vadovas Darius Polikaitis).

Loretos Timukienės nuotr.

Lietuvių Operos spektaklis šį pavasarį neįvyks

Lietuvių Operos valdyba praneša, jog JAV Imigracijos departamentui atsisakius suteikti visas į Franz Lehara operetės „Grafas Liuksemburgas“ pastatymą ketinusiems atvykti Lietuvos atlikėjams, gegužės 15 d. planuotas spektaklis neįvyks.

Premjera numatoma šių metų rudenį. Kai tik bus žinoma premjeros data, visuomenei bus apie tai pranešta. Visi įsigyti bilietai galios. Norintieji grąžinti bilietus, gali tai padaryti (tel. 630-833-1893; prašome palikti žinutę).

Lietuvių Opera atsiprašo savo ištikimų rėmėjų ir žiurovų dėl šio įvykio ir tikisi rudenį įvykdyti savo sumanytą bei padovanoti nepakartojamą spektaklį, pažymint 55-tąjį jubiliejinį Operos sezoną!

Lietuvių Operos valdybos info

Renginiai Seattle, WA

■ **Balandžio 27–30 d. kviečiame pasižiūrėti** William Shakespeare spektaklį „Hamletas“ (režisierius Paulius Budraitis) Broadway Performance Hall, 1625 Broadway, Seattle, WA. Bilietus ir smulkesnę informaciją galite gauti apsilankę: www.arts.cornish.edu/calendar.

■ **Gegužės 2 d. prof. Violeta Kelertienė** skaitys paskaitą apie lietuvių rašytoją Žemaitę University of Washington, Seattle, WA. Daugiau informacijos suteiksime vėliau.

■ **Gegužės 9–10 d. vertėja Elizabeth Novickas** kviečia į paskaitą apie Kazį Borutą ir jo „Baltaragio malūną“, kuri vyks University of Washington, Seattle, WA.

■ **Gegužės 28 d., kaip ir kasmet, kviečiame padėti paruošti „Kuršos“ stovyklavietę** vasaros sezonui. Rugsėjimo mėnesį Seattle lietuvių šeimų vasaros stovykla „Lankas“ su džiaugsmu ir dideliu vaikų būriu ten praleis vieną savaitę. Smulkesnę informaciją suteiks Austin De Bonte el. paštu: austinad@hotmail.com

■ **Birželio 12 d. vyks jungtinis lietuvių,**

latvių ir estų bendruomenių Gedulo ir vilties dienos paminėjimas. Daugiau informacijos suteiksime vėliau.

■ **Liepos 24 d. nuo 3 val. p. p. iki 7 val. v.** vyks Lietuvos Dukterų tradicinė Mėlynių šventė. Dalios Tutlytės-Mrowiec mėlynių laukas laukia uogų rinkėjų. Varytinės, muzika, gardžios suneštinės vaisės ir puikus pasibuvimas drauge. Laukiame jūsų „Blueberry Acres“, 32 McRae Rd. NE, Arlington, WA.

■ **Liepos 30 d. organizuojamas** Lietuviškas susibūrimas Cle-Elum-Roslyn-Ronald. Galite planuoti vienos dienos arba savaitgalio išvyką. Jūsų pasirinkimui – sava palapinė ar viešbučio kambarys. Susitikite su Portland, Seattle ir šiaurinio Kittitas rajono lietuviais. Planuojami lietuviški žaidimai, vaisės, gera nuotaika ir netgi akordeonisto Česlovo Geštauto nesibaigiančių melodijų pynė.

■ **Rugsėjimo 14–20 dienomis** veiks „Lanko“ stovykla. Informaciją el. paštu suteiks stovyklos vadovės Austina De Bonte (austinad@hotmail.com) ar Tonya Iverson (onyanicoleiverson@gmail.com).

Gerbiame, ieškau nusipirkti J. Rimšos, V. Vizgirdos, J. Juodžio, A. Rukštelės, K. Šimonio, P. Puzino, J. Šileikos, A. Galdiko, P. Domšaičio, K. Jonyno, V. Petravičiaus, V. Igno, K. Žoromskio, M. Dobužinskio, K. Sklėriaus, V. Kasiulio, A. Žmuidzinavičiaus, A. Varno, V. Rato, J. Čeponio, J. Švažo, A. Gudaičio, P. Kalpoko, J. Vienožinskio, A. Dargio, V. Kisarausko, A. Savicko, A. Martinaičio, Ciplijausko, Petrulio, A. Samuolio, J. Mackevičiaus, A. Valeškos, P. Kiaulėno, G. Staniulio, Šarūno Saukos, Adomo Smetonos, Peldaičiūtės-Montvydienės, I. Surgačio ir daugelio kitų lietuvių dailininkų sukurtų tapybos ir grafikos darbų, P. Rimšos, V. Kašubos skulptūrų, E. Marčiulionienės keramikos bei lietuviškų medalių.

Norėčiau širdingai padėkoti visiems, kurie atsiliepė į mano prašymą arba ketina tai padaryti ateityje.

Tel.: 617-459-9952 (USA), el. p.: modeboston@yahoo.com

Adresas: Modestas Rimkus, P. O. Box. E34, S. Boston, MA 02127, USA